Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

הײַנט 8 זײַטען.

NAJER FOLKSBLAT — פּרייז 20 גראָשען

נייער פאָלקסבלאַט

אונפּאַרטייאישע פּאָליטיש-געזעלשאַפטליכע טאָג-צייטונג

Nr. 92/1692	Łódź, Sroda 17 kwietnia 1929 r.	זיבעטער יאָהרגאַנג	לאָדז, מיטוואָך ז׳ ניסן תרפ״ט	Nr. 92/1692

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 24-71. | אַדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּיעטריקאָווער 21, טעל. 24-71

מיניסטער מאַטושעווסקי לויבט
די פינאַנץ-פּאָליטיק פון דער פריהערדיגער רעגירונג

װאַרשאַ, 16. (טעלעפאָניש פון אונזער סיים־קאָרעספּאָנדענט).

הײַנט, צעהן אַ זייגער אינדערפריה איז געקו־מען אין פינאַנץ־מיניסטעריום דער ניי־נאָמינירטער מיניסטער מאַטושעווסקי און איבערגענומען זיין אַמט.

מיניסטער מאַטושעווסקי האָט דערביי פאַר די פעריזאַמעלטע בעאַמטע געהאַלטען פאָלגענדע רע־דע: צוטרעטענדיג צו פיהרען דעם רעסאָרט, מיט וועמענס אַרבייט איך האָב מיך נאָר צופעליג בע־געגענט און דאָס פונדערווייטענס, פיהל איך, פאַר מיין פליכט איך, מיינע הערען, צו זאָגען אין עט־ליכע ווערטער ווי אַזוי איך פערשטעה ד יראַיגע אַרבייט און ווי אַזוי איך וועל מיך צו איהר בעציהען.

די אָפּטרעטענדע רעגירונג פון פּראָפ. באַרטעל ווי אויך אַלע רעגירונגען נאָך מאַי 1926 האָבען נאָך זיך אַנ׳אָנגעפולטען מלוכה־אוצר, פולע קאַסעס און אַ סטאַבּיליזירטע וואַלוטע. מיט דעם אַליין גיט אונז די טעטיגקייט פון די פריהערדיגע רעגירונגען, אין וועלכע אַלס פינאַנץ־מיניסטער איז געווען טע־טיג מיניסטער טשעכאָוויטש, אַ פעסטגעשטעלטע ליניע. מיר וועלען זיך אַלזאָ האַלטען אין די אָנווייזונגען, וועלכע האָבען שוין אַרויסגעוויזען זייער ערפאָלג, מיר וועלען אויסמיידען אַלע פּלוצימדיגע ענדערונגען, וועלכע ווערען נישט דיקטירט דורך דעם לעבען.

די הויפּטזאַך פון דער פריהערדיגער רעגירונג איז געווען דאָס גלייכגעוויכט פון מלוכה־בודזשעט. דאָס גלייכגעוויכט פון בודזשעט שטיצט זיך אויף אַנ־דערען נישט נאָר דורכ׳ן פינאַנץ־מיניסטעריום, נאָר דורך אַלע, וואָס האָבען צו טון מיט מלוכה־געלדער, אַ שטענדיגע און פיהלבאַרע שפּאָרזאַמקייט. איך זאָג אַ פיהלבאַרע, ווייל אין ווירטשאַפטליכען לעבען מוז יעדער אַפילו דער בעסטער און גענוי־עסטער פּלאַן צוגעפּאַסט ווערען צו דער שטענ־דיגער ענדערונג פון דער עקאָנאָמישער קאָניונקטור וועלכע איז אָפּהענגיג נישט נאָר פון אונז, נאָר אויך פון דרויסענדער פאַקטאָרען פון אינטערנאַ־ציאָנאַלען ווירטשאַפטליכען לעבען.

דאָס וואָס מיר פעהלט די רוטין אין דער פי־נאַנץ־אַרבייט, פון וואָס איך גיב מיר אָפּ אַ חשבון צווינגט מיך צו דאָפּעלטער פאָרזיכטיגקייט. און איך רעכען, אַז אַזאַ פאָרזיכטיגקייט וועט זיין זעהר נוצליך.

דאָס, וואָס איך האָב דאָ געזאָגט, איז נאָר נוגע דעם פינאַנץ־מיניסטעריום, בנוגע די אַנדערע אַרבייטען פון אַ מיניסטער אין צוזאַמענהאַנג מיט דער גאַנצער מלוכה־אַרבייט איז נישט דאָ דאָס אָרט צו רעדען. איך וועל טון אַלץ, כדי טריי צו דינען פאַר דעם וואויל פון פאָטערלאַנד.

גרויסער מאַכמעדאַנישער אויפשטאַנד
אונטער דער אָנפיהרונג פון אַנ׳18־יעהריגען גענעראַל

לאָנדאָן, 16. (ספּ. טעל.) פון ענגלישע קווע־לען ווערען מיטגעטיילט נייע איינצעלהייטען וועגען דעם גרויסען מאַכמעדאַנישען אויפשטאַנד אין דער כינעזישער פּראָווינץ קוואַנס.

דער דאָזיגער אויפשטאַנד, וועלכער האָט שוין געזאָלט זיין אונטערדריקט זייט אַ יאָהר, האָט גע־קאָסט דאָס לעבען פון צוויי הונדערט טויזענד פּערזאָן.

לויט די לעצטע ידיעות האָט זיך דער אויפ־שטאַנד ווידער בענייט און ווערט געפיהרט מיט אַ פערשטאַרקטען כוח.

אַנ׳אַרמעי פון 25 טויזענד מאַכמעדאַנישע זעל־נער רוקט זיך פאָראויס אונטער דער אָנפיהרונג פון אַנ׳18־יעהריגען גענעראַל און אָרדענט איין אוי־מעטום שרעקליכע שחיטות. עס זענען פערבּרענט געוואָרען פיל קלויסטערס, סיזענען פערניכטעט גע־וואָרען פיל קונסטווערק פון אונגעהויערען ווערט.

אַלס נקמה פאַר אָנפאַלען אויף דעם מאַכמע־דאַנישען מיליטער, האָט דער יונגער גענעראַל אויס־געגליכען 143 דערפער מיט דער ערד און אויסגע־שאָכטען פיל טויזענדער מאַנספּערזאָנען, פרויען און קינדער. אין די ערטער פון אויפשטאַנד דער־נעהרט מען זיך מיט קאָרע און שטרוי.

געפונען די 12 פערשוואונדענע עקסקורסאַנטען אין א״י

ירושלים, 16. (יט״א טעלעגראַפיש). די ארץ־ישראל־רעגירונג האָט אַרויסגעשיקט אַ ספּע־ציעלע עקספּעדיציע צו זוכען די פערשוואונדען־גע־וואָרענע עקסקורסיע פון די 12 טוריסטען, וועגען וואָס מיר האָבען נעכטען געמאָלדען.

די עקספּעדיציע האָט בעמערקט אויפ׳ן ים־המלח אַ מאָטאָר־שיפעל, ווען מען איז צוגעפאָהרען נעהנטער האָט מען טאַקע אויף דעם דאָזיגען שי־פעל געפינען די עקסקורסאַנטען, ווי ס׳שטעלט זיך אַרויס, האָט דעם שיפעל, מיט וועלכען זיי זענען געפאָהרען אויסגעפעהלט בענזין און זיי זענען גע־בליבען שטעהן אין מיטען ים.

נפטר געוואָרען איז נאָך קורצע און שווערע ליידען געשטאָרבען אין בליהענדען עלטער פון 19 יאָהר אונזער ליבער זוהן

נ״ע

אברהם אבא פרידע
בן ר׳ פייוועל נ״י

די לויה איז פאָרגעקומען נעכטען 2 אַ זייגער נאָכמיטאָג פון טרויער־הויז זאַוואַדזקאַ 4, וועגען וואָס עס טיילען מיט

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע עלטערן.

אונזער געעהרטען מיטגליד מנחם סולמיערסקי
צוליב דעם טויט פון זיין ברודער

נ. ע. מרדכי

דריקען מיר אויס אונזער טיפסטען מיטגעפיהל.

די פערוואַלטונג פון „הכח“
אין לאָדז.

הננו משתתפים בצערו הגדול של חברנו היקר ותלמידנו
דוב לנדסמן במות עליו

אביו נ. ע.

חבריו, תלמידי המחלקה הששית
ע״י ביה״ס „יבנה“ ומוריו.

אַנאָנסען אין „נייעס פאָלקסבלאַט“
האָבען דעם גרעסטען ערפאָלג!

אַזוי ווי איך האָב פּראָטעסטען
פון פירמאַ
Mojsze Perecman Ostróg
און האָב בעשלאָסען צו מאַכען איהם אַ אויפצאָהלונג
אַלואָ וועגען פון זיינע קרעדיטאָרען איז בעשלאָסען זיך
צו בעטייליגען אין דעם קען זיך ווענדען ביז 24/4
R. Wajntraub, Piotrk. 20, tel. 23-58

וואָרנונג!
דערמיט וואָרען איך נישט צו נעהמען די
וועקסלען מיט מיין מכלומר׳שטע אונטערשריפט מ.
קופערמינץ אָדרעס משה ביאַלאָסטאָצקי
(פון פאָמאָרסקאַ). די אַלע וועקסלען ערקלער איך
פאַר אונגילטיג, ווייל איך האָב מיט די פערזאָן
קיין שום געמיינזאַמעס.
מ. קופּערמינץ, סקלאַדאָוואַ 13.

אַכטונג! אַכטונג!
די אַלע, וועלכע האָבען פּראָטעסטען
קונדישע און אייגענע פון
Jakób Berkenstadt, Nowomiejska 18
ווערען געבעטען זיך צו ווענדען צו אברהם
ליפּקע, לאָדז, נאָוואָמיעסקאַ 21, וועגען ער־
קלערען איהם אַ קאָנקורס, טעגליך פון 3 ביז 5
אַ זייגער נאָכמיטאָג. אברהם ליפּקע.

Dr. DONCHIN
מאַניושקי 1, טעלעפאָן 9-97
ספּעציאַל-אַרצט פאַר אוינענקראַנקהייטען
נעהמט אָן טעגליך פון 1—10 מיטאָג און 4—7 נ.מ.
זונטאָג פון 10 ביז 1 בייטאָג.

Dr. med. ALBERT GOTLIB
פּיעטריקאָווער 26, טעל. 50-77.
אַקושער און ספּעציאַליסט פון פרויען-קראַנקהייט.
נעהמט אָן פון 4 ביז 7 אָוועגד.
4340

אַ בשורה טובה
פאַר דער לאָדזער יודישער בעפעלקערונג!
דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט, דאָס מיר האָבען איבערגעטראָגען
די זייט 3 יאָהר בעקאַנטע
היגיענישע מאַשין=מצות
בעקעריי פון די פעראיינ. יוד. בעקער-מייסטער פון
זאַמענהאָף 15
אויף ראָקיטשינער 43, טעל. 7-69.
אויך היי-יאָהר באַקען מיר אויס די מאַשין-מצות פון די בעסטע קאַ-
לישער מעהלען געבשרט פון קאַלישער רב
די בעשטעלונגען הערט און ענצעל ווערען שוין אָנגענו-
מען אין דער צענטראַלע פּיעטריקאָווער 112, ווי אויך אין
די בעוואוסטע צוקערניע וויינבערג, פּיעטריק. 38,
טעל. 43-82, און ביי איינזעלשטיין, זשעראָמסקאַ 39, מרדכי
יעלין, פּיעטריקאָווער 24, יחזקאל הירשבוים, ריגנאַ 11
ווי אויך ביי מיצענמאַכער, זאַמענהאָף 11.
וועגען ווייטערדיגע פערקויפס-שטעלען וועלען מיר בעזונדערס מעלדען.
פעראייניגטע יודישע בעקער=מייסטער אין לאָדז.
בעמ.: די מצות געפינען זיך אונטער שטענדיגער השגחה פון
2 משגיחים.

אַנ׳עזונג פּסח
וועלען האָבען אַלע, וועלכע וועלען קויפען נור די
מצות פון דער ערשטער לאָדזער כשר׳ער
מאַשין=מצות=בעקעריי
וועלכע ווערט אָנגעפיהרט פון די בעקאַנטע לאָדזער פאַכמענער
א. פ.: „זלאָטאַ גוראַ“
ע. זעליגמאַן און קאָמפּ., אַל. קאָשטשושקי № 11
די מצות ווערען געבאַקען פון בעסטען סאָרט מעהל אונטער אַ שטרענ-
גער היגיענישער און פאַכמענישער אויפזיכט, וועלכע זענען פון שטענ-
דיג בעקאַנט דעם געעהרטען פּובליקום מיט זייער גוטען געשמאַק.
די בעקעריי געפינט זיך אונטער דער השגחה
פון יאַנאָווער רב הרב וואַפּנער דפּה.
יעדער קויפער קען בעזוכען די בעקעריי.
מיר בעזיצען פערקויפס-שטעלען: פּיעטריקאָווער 108 אין געוועלב,
זאַוואַדזקאַ 20, ביי שטיינפעלד
בעמערקונג: דאָס זענען די איינציגע מאַשין=מצות אין
לאָדז וואָס זענען אונטער דער אויפזיכט פון יאַנאָווער רב.
די מצות, וואָס האָבען נישט דעם שטעמפּעל פון יאַנאָווער
רב, אונטערליגען נישט דער דאָזיגער אויפזיכט.

„דו וועסט צוריקקומען אלס אונזער קאלעגע“

געזעגונג פון מארשאל פילסודסקי מיט׳ן ג. פרעמיער בארטעל

וואַרשאָ, 16 (טעלעפאָניש פון אונזער סיים־קאָרעספּאָנדענט) דער געוו. פרעמיער באַרטעל האָט זיך היינט, אין דער אָנוועזענהייט פון די מיטגליי־דער פון אַלטען און נייעם קאַבינעט, געזעגענט אין בעלוועדער מיט׳ן מאַרשאַל פילסודסקי. דער מאַרשאַל האָט זיך געווענדעט צו פּראָפ. באַרטעל מיט אַ רעדע, אין וועלכער ער האָט געזאָגט: צווי־שען די פערשידענע איינדריקען, וועלכע זענען מיר געבליבען פון דיין פרעמיערשאַפט, איז קודם כל דער, אַז דיר איז געלונגען צו הויבען די טעכניק פון דער מלוכה־אַרבייט. ביז איצט איז די ראָזיגע טעכניק אין פּוילען געשטאַנען אויף אַ זעהר ניד־ריגער מדרגה, דיר איז געלונגען זי צו פּרעציזירען. דו פאַהרסט איצט ראַטעווען דעם געזונד, שטאַרקען דיינע נערוועז, און ווען דו וועסט צוריקקומען אין הערבסט, וועסטו קומען אַלס אונזער קאָלעגע (מיניסטער).

פּראָפ. באַרטעל האָט דערויף געענטפערט, אַז ער שטעהט שטענדיג צו דער ריספּאָזיציע פון מאַרשאַל פילסודסקי. מיר, האָט באַרטעל געזאָגט, האָבען זיך קיינמאָל נישט געפיהלט אַקעגען דיר, ווי אונטערגעאָרדענטע צו אַ שעף, נאָר ווי פשוט׳ע מענשען לגבי אַ געניוס.

פון די ראָזיגע רעדעס דרינגט מען אין די פּאָליטישע קרייזען, אַז פּראָפ. באַרטעל וועט צו־ריק אַריין אין דער רעגירונג.

פּראָפ. באַרטעל איז היינט אויפגענומען געוואָ־רען אויף אַ וואַרימער. געזעגעניש הירכ׳ן מלוכה־פּרעזידענט.

וואַרשאָ, 16 (טעלעפאָניש פון אונזער סיים־קאָרעספּאָנדענט) היינט אין די מיטאָג־שעה׳ן איז געקומען אין סיים דער געוועזענער פרעמיער באַר־טעל און אָפּגעגעבען אַ געזעגענונגס־וויזיט דעם סיים־מאַרשאַלעק ראַשינסקי. דער וויזיט האָט געדוי־ערט אַ שעה צייט.

נאַכהער איז פּרעמיער באַרטעל געקומען אין לאָקאַל פון קלוב פון די סיים־קאָרעספּאָנדענטען, וואו ער האָט די צאָהלרייך־פערזאַמעלטע זשור־נאַליסטען געדאַנקט פאַר דער אַנשטענדיגער און לאָיאַלער בעציהונג צו זיין פּערזאָן. „איהר האָט מיר אַביסעל געשינדען די הויט, האָט ער געזאָגט, אָבער אָהן קריטיק שטעל איך מיר נישט פאָר קיין שעפערישע אַרבייט. איך האָב צו אייך קיין שום טענות נישט, אַדרבא איך דאַנק אייך פאַר דער בעציהונג צו מיר. איינס קען איך אייך זאָ־גען, אַז אַלץ, וואָס איך האָב געטון אין פערלויף פון די 3 יאָהר, איז געווען אין די אינטערעסען פון דער מלוכה און נישט פאַר מיין טובה“.

אלע שותפים מוזען צאהלען אין פאל פון א באנקראט
וויכטיגער געריכטס = אורטייל

וואַרשאָ, 16 (טעלעפאָניש) זיינערצייט האָט באַנקראָטירט דער רעסטאָראַן אויף היערושבאָווא, וואו דער הויפּט־שותף איז געווען דער אינהאַבער פון „ושעמיאַנסקאַ“, קאַרל אַלברעכט.

אַזוי ווי די באַנקראָטירטע שותפים פון רעס־טאָראַן „אַלברעכט“, די גרינדער קאַספּאַרסקי און נאַשעלסקי זענען זעהר רייכע מענשען, האָבען די געליטענע סוחרים געמאָהנט ביי יעדען פון די באַנקראָטירטע שותפים אַ טייל פון זייער חוב. די געריכטען פלעגען אָבער אַרויסגעבען ווענען דעם ענין פערשידענע אורטיילען.

איצט האָט אַרוו. גאָלדבוים און נאָמען פון אַ רייה פירמעס פערפיהרט אַ פּראָצעס אין דער 2־טער האַנדעלס־אַפּטיילונג פון קרייזגעריכט. אַדוו. גאָלדבוים האָט אָנגעוויזען, אַז דער באַנקראָט פון דער פירמע גיט נישט קיין רעכט די געוועזענע אייגענטימער זיך אויסצושטעלן צו בעפרייען פון די פער־פליכטונגען לגבי זייערע קרעדיטאָרען און געפאָדערט צו׳פּסקנ׳ען סאָלידאַריש פון אַלע שותפים דעם חוב. דאָס קרייזגעריכט האָט מסכים געווען מיט די אויספיהרונגען און צוגע׳פּסק׳ענט די גאַנצע סומע פון אַלע שותפים, פּראָפּאָרציאָנעל לויט זייער אַנטייל אין געשעפט.

דער ראָזיגער אורטייל איז אַ פּרינציפּיעלער פאַר פיל סוחרים.

—::—

די ליטשניקעס בלייבען

וואַרשאָ, 16 (טעלעפאָניש) צוליב די קלאַג־גען, וואָס האָבען זיך פעושפּרייט, אַז נאָך דער ענ־דערונג אויפ׳ן אַמט פון פּאָסט־מיניסטעריום וועט אָפּגעשאַפט ווערען דאָס סיסטעם פון צאָהלען די טעלעפאָן־געשפּרעכען מיט דער הילף פון די ליטש־ניקעס, דערוויסט זיך אַ פּרעסע־אַגענטור, אַז דער פּראָיעקט אָפּצושאַפען די ליטשניקעס איז לגמרי נישט אַקטועל און וועט אפילו נישט בעטראַכט ווערען.

דייטשע קריגס-שיף — א וועלט-געשעהעניש

וואַשינגטאָן, 16 (אַטע) דער אָרגאַן פון אַמעריקאַנער ים־פערקעהר־וועזען שרייבט, אַז דער נייער דייטשער קרייצער מאַכט אַן איבערקעהרעניש אין אַלע ביז איצטיגע מעטאָדען פון בויען קריגס־שיפען. דער בוי פון דער ראָזיגער שיף איז אַ גע־שעהעניש אין קריגס־שיף־בוי און שטעלט אין שאַ־טען אַלע אַמעריקאַנישע קרייצערס.

אנ׳אטענטאט אויפן וויצע-קעניג פון אינדיען
האבען געפלאַנט די אינדישע טעראריסטען

לאָנדאָן, 16 (אַטע) פון דעלהי איז מען מודיע, אַז בעת דער צוג פון וויצע־קעניג האָט זיך דערנעהנטערט צו דער סטאַציע האַרדוואַר, האָט מען בעמערקט, אַז די שפּאַלעס אויף דער באַהן־ליניע זענען פערבּרענט. דער צוג איז פער־האַלטען געוואָרען. די אויספאָרשונג ברענגט אויף די שפּורען פון אַ געפּלאַנטען אַטענטאַט אויפ׳ן וויצע־קעניג פון אינדיען מצד די אינדישע טע־ראָריסטען.

אין לאַהאָרע איז ענטדעקט געוואָרען אַ באָמ־בען־סקלאַד, פיל סטודענטען זענען אַרעסטירט גע־וואָרען.

נייע דאלאר=באנקנאטען

ניו־יאָרק, 16 (ספּ. טעל.) די פעראייניג־טע שטאַטען וועלען אינגיכען אַרויסלאָזען נייע דאָ־לאַר־באַנקנאָטען, צוליב שפּאָרזאַמקייט־צוועקען וועלען די נייע באַנקנאָטען זיין קירצער און שמעלער פאַר די ביז איצטיגע.

די נייע באַנקנאָטען וועלען אַרויסגעלאָזט ווע־רען אין יולי 1929, ראַן וועט בעשטימט ווערען אַ טערמין, אין משך פון וועלכען מ׳וועט קאָנען אויס־טוישען די אַלטע באַנקנאָטען אויף נייע.

יודען, וואס עסען מצה וועלן אין דער פסח-וואך זיך נישט טארען בענוצען מיט די ברויט=ביכלעך

מאָסקווע, (יט״א) די פראַגע וועגען מצה ווערט ווייטער ברייט רעבאַטירט אין דער סאָוויעטי־שער פרעסע. די פּאָליטישע בעדייטונג אין צוזאַמענ־האַנג מיט דאָס אַריינלאָזען מצה פון אויסלאַנד ווערט שטאַרק אונטערשטראָכען אין די צייטונגען.

די מאָסקווער צייטונג „נאַשאַ גאַזעטאַ“ אָרומ־רעדענדיג די פּרינציפּיעלע, וויכטיגקייט פון דער־פּראַגע ערקלערט, אַז פונדעסטוועגען מאַלט עס גע־ווען אַן אומזין נישט אַריינצולאָזען קיין מצה אין דער־איצטיגער צייט ווע, מיר האָבען שוועריגקייטען מיט ברויט. אַזוי ווי אַלע קאָסטען ווערען בעצאָהלט אין אויסלאַנד אז, די ראַטען־רעגירונג דערלעגט נישט דערצו קיין איין קאָפּיקע, וועט דער מצה־אימפּאָרט עטוואָס לינדערען די שווערע מעהל־לאַגע. מען דאַרף אויך צוגעבען, אַז די אויסלענדישע רעליגיעזע אָר־גאַניזאַציעס, וואָס שיקען אַהער די מצה צאָהלען דעם אָפּצאָהל אין פּרעמרער וואַלוטע“.

די צייטונג לעגט פאָר, אַז די יודען, וואָס וועלען עסען מצה זאָלען איז משך פון דער פּסח־וואָך נישט ערלויבט ווערען צו בענוצען זיך מיט די ברויט־ביכלעך. אויף אַזאַ אופן וועט זיין אַנ־עקאָנאָמיע פון עטליכע הונדערט טאָן מעהל.

אַ געגענגעזעצטע שטעלונג נעהמט אָן די מאָס־קווער צייטונג „טרוד“ וועלכע קריטיקירט שאַרף די „נאַשאַ גאַזעטאַ“, פאַר איהר „פּראַקטישען קרעמער־רישען בליק“ אויף דער פראַגע. „טרוד“ טענה׳ט, אַז אַריינלאָזען מצה אין ראַטען־פערבאַנד איז געגען אַלע קאָמוניסטישע פּרינציפּען און דערפאַר טאָר מען דאָס נישט ערלויבען נישט קוקענדיג, וואָס מען קאָן דערפון האָבען פּראַקטישע געווינסען אין בע־צוג צו דער איצטיגער קריטישער מעהל־לאַגע.

ארעסטירט א „דאקטאר“ — א בעל-מופת

וואַרשאַ, 16 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָ־רעספּאָנדענט) צווישען די פרויען פון דער ווייכ־סעל־געגענד האָט זיך אין אַ געוויסען טאָג בעווי־זען אַן עלטערע פרוי, וואָס האָט גענומען דער־צעהלען לעגענדאַרע מעשות וועגען אַ וואונדער־באַרען דאָקטאָר, וואָס מאַכט פשוט פון טויט לע־בעדיג.

עס האָבען זיך באַלד אויפ׳ן אָרט געפונען 2 פרויען, מאַריאַ סטאַדאָלניק און סטעפאַניאַ רעק, וואָס ליידען שוין לאַנגע יאָהרען אויף פערשידענע קרענק. די אַלטע, וואָס האָט זיך פאָרגעשטעלט אַלס נאַטאַליאַ יאַראָסלאַווסקאַ, האָט די דערמאָנטע פרויען אָפּגעפיהרט אין „קאַבינעט“ פון אַ געווי־סען וואַצלאַוו אַלקעוויטש. דער „קאַבינעט“ האָט זיך טאַקי געפונען ביי דער אַלטער אין אַ צימער, און דאָרט האָט מען גענומען די קראַנקע בע־טראַכטען.

אַלקעוויטש האָט געשטעלט דעם פּרייז פאַר אויסהיילען די פרוי סטאַדאָלניק אויף 250 זלאָטים און פאַר דער צווייטער פּאַציענטין — אויף 300 זלאָטים.

די פּאַציענטקעס איז דער „דאָקטאָר“ עפּעס געוואָרען פערדעכטיג. זיי האָבען וועגען איהם געמאָלדען דער פּאָליציי און מען האָט ביי אַל־קעוויטש׳ען דורכגעפיהרט אַ רעוויזיע. אין זיין „קאַבינעט“ האָט מען געפונען אַ רייה „פלעשעלעך“ מיט פערשידענע פליסיגקייטען — דאָס איז געווען ווי די אַנאַליזע האָט פעסטגעשטעלט, איינפאַך וואַסער צוגעפאַרבט מיט זאַפטען פון פערשי־דענע קאָלירען. דער „דאָקטאָר“ אַליין האָט זיך אַרויסגעוויזען אַלס אַ זעצער, וואָס האָט נאָך אגב געדינט אין דער אַמאָליגער צאַרישער „אָכראַנקע“.

דער „דאָקטאָר“ מיט דער אַלטער מעקלערין זענען דורך דער פּאָליציי געוואָרען אַרעסטירט און עס ווערט געפיהרט אַנ׳אויספאָרשונג, פעסט־צושטעלען וויפיל מענשען ער האָט שוין אַריבער־געפּעקעלט אויף יענער וועלט...

רוסישער פראפעסאר ענטדעקט דעם באציל פון שקארלאטין

מאָסקווע, 16 (אַטע) דעם פּראָפעסאָר פון פּערמער אוניווערזיטעט גראַמיסלאָוו איז געלונגען צו ענטדעקען דעם באַציל פון שקאַרלאַטין. די ענט־דעקונג וועט האָבען אַ גרויסע בעדייטונג אין דער בעקעמפונג פון דער ראָזיגער קראַנקהייט.

Dr. med.
B. Robinzon
אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען
פעטריקאווער 10, טל. 31-86
[illegible]

Dr. Z. Rakowski
ספעצ. פאר אויערען-, נאזי-, האלז- און לונגען-קראנקה.
קאנסטאנטינער 9, טעל. 81-27.
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. נעמט אויך אן
אין לעשנאָוועץ, זגערזשער 17 פון 10—11 און פון 2—5

כשר לפסח — בעקאנטמאכונג — כשר לפסח
נור די איינציגע וואורשטען-פאבריק אין לאדז
פון די יודישע פעראייניגטע פליישער
וועלכע בעזיצט א הכשר פון די רבנים הרב ר׳ יוסף פיינער שליט״א והרב ר׳ מרדכי ניסן קרול שליט״א
און וועלכע איז אויך פערזעהען מיט די נאמנים ומשגיחים הרב ר׳ משה איטשע נ״י סטעמפקאווסקי והר״ב ר׳ פנחס בן ישראל לייבעלע נ״י מארגענשטערן
מאכט בעקאנט, אז די פאבריק איז פערזעהען מיט א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע
געריי= כערטע פרישען כשר על חג הפסח אפילו למהדרין מן המהדרין.
מיט אכטונג די יודישע פעראייניגטע פליישער אין לאדז.
אונזערע געשעפטען געפינען זיך:
פאבריק און צענטראלע: קילינסקי 60, טעל. 37-65
פיעטריקאווער 54, טעלעפ. 37-66; פאלודניאווא 9, טעלעפ. 37-67; זגערזשער 2, טעלעפ. 49-82;
פיעטריקאווער 114
כשר לפסח — כשר לפסח

„נייער פאָלקסבלאַט"

יאָרג.

17 אַפּריל 1929

יאָרג.

17 אַפּריל 1929

וואָס וועט טוּן די ניי-נאָמינירטע רעגירונג?

די אָפּשאַצונג פון דער פּאָליטישער לאַגע אין לאַנד נאָך דער בעשטימונג פון דער נייער רעגירונג, הערט נאָך נישט אויף צו זיין דער צענטער פון אינטערעס אין דער גאַנצער פּרעסע. די שפּאַנונג איז נאָך פערשאַרפט געוואָרען צוליב דעם בריף פון סיים-מאַרשאַלעק דאַשינסקי צום פּרעמיער באַרטעל. דאַשינסקי האָט געשטראָפט די מאַכטער און האָט געמיינט די שנור. ער האָט געשריבען צו באַרטעל'ן און גערעדט צום מאַרשאַל פּילסודסקי, אין דעריבער נישט קיין וואונדער, וואָס מאַרשאַלעק דאַשינסקיס בריף האָט געמאַכט אַזאַ רושם אין לאַנד.

דער נעכטיגער „גלאָס פּראַוודי" לאַכט זיך אויס פון די אַרטיקלען פון דער אָפּאָזיציאָנעלער פּרעסע וועגען דער אַזוי-גערופענער „פּולקאָווניקעס"-רעגירונג. וואָס שייך דער שלאַכט, וואָס די רעגירונג דאַרף איצט אַדורכפיהרען מיט'ן סיים, שרייבט די דערמאָהנטע צייטונג: יעדע רעגירונג האָט פאַר זיך אַזאַ קאַמף. דאָס איז אַ קאַמף מיט די בעדינגונגען פון לעבען און מיט איהרע לויפענדע שוועריגקייטען, דאָס איז אַן אַרבייט איבער דער סיסטעמאַטישער פערבעסערונג אויפ'ן ווירטשאַפטליכען געביט איבער דעם פערפולקאָמען פון סיסטעם פון רעגירען אין דער מלוכה. צי האָט די אָפּאָזיציע אין זין עפּעס אַ ספּעציעלען קאַמף?

ס'איז מעגליך, אַז די אָפּאָזיציע וועט בערעכענען צו דער דאָזיגער נויטווענדיגקייט, אויב זי וועט איבערציהען די מאָס פון איהרע בייזע שטיק און היר-עשפענינקייט. די אָפּאָזיציע וועט אָבער נישט קענען אויסוועהלען דעם מאָמענט, זי קען אויך היינט נישט וויסען וואָס פאַר אַ צוזאַמענשטעל עס וועט האָבען די „אייזערנע בריגאַדע", וועלכע דאַרפען אַדורכפיהרען די דאָזיגע שמערצליכע, פאַר דער אָפּאָזיציע, אָפּעראַציע. אויף אַלעם איז דאַ נאָך צייט.

דער „קוריער אילוסטראָוואַני" שרייבט, אַז די נייע רעגירונג נעהמט איבער די אַרבייט ביי זעהר אָנגעשטרענגטע בעציהונגען. די בעציהונגען צווישען סיים און רעגירונג זענען פערשאַרפט ביז צום סוף, אַ סימן דערצו איז דער בריף פון סיים-מאַרשאַלעק דאַשינסקי.

די פינאַנץ-ווירטשאַפטליכע לאַגע איז אַצינד איירעפּע שטעהט אונטער'ן צייכען פון אַ שלעכטער קאָניונקטור, עס ווערען ווייניגער רעזערווען, דער געלד מאַרק ווערט פערשטאַרט, און די אָפּשפּיגלונג פון דער דאָזיגער לאַגע צוזאַמען מיט די ספּעציעלע וועה-טאָגען פון אונזער ווירטשאַפטליכען לעבען ברענגט דערצו, אַז די ווירטשאַפטליכע אויפגאַבען, וואָס די נייע רעגירונג דאַרף אַדורכפיהרען — זענען נישט קיין לייכטע.

דער כאַראַקטער פון דער נייער רעגירונג אין פּאָליטישער הינזיכט איז גוט בעקאַנט. דער ווירטשאַפטליכער כאַראַקטער וועט זיך ערשט אַרויסווייזען אין דער נאָהענטסטער צייט.

דאָס רעגירען פון אַ בולגען עטאַטיסטישען קורס און די שטייער-ענטלאַסטונג פון דער בעפעלקערונג; דורך אַ רעפאָרם פון שטייער-סיסטעם וועלכער בענוצט אַזוי נישט ענטשפּרעכענד אַרויף די שטייער-לאַסטען אויף בעזונדערע שיכטען פון דער בעפעלקערונג — דאָס איז דער אויסגאַנגס-פּונקט פון די שוועריגקייטען, דאָס איז די באַהן, וואָס פיהרט געזונד צו מאַכען דעם ווירטשאַפטליכען אָרגאַניזם פון פּוילען.

וואָס שייך דעם פּערזאָנאַלען צוזאַמענשטעל פון דער רעגירונג, האָט דער „קוריער אילוסטראָוואַני" פּראָטעזיעס, פאַרוואָס מ'רופט אָן די רעגירונג אַ רעגירונג פון פּולקאָווניקעס. אין אַנדערע לענדער, שרייבט די צייטונג, איז אַ פּולקאָווניק אַזאַ פּערזאָן, וועלכע ווערט ערצויגען פון זיין יוגענד אָן אין מיליטער, ענדיגט אַ קאַדעטען-שול און האָט קיין שום שייכות נישט מיט'ן ציווילען לעבען. ביי אונז זענען די אומשטענדען אַנדערש. אין די לעגיאָנען זענען אַריינגעטראָטען מענשען, וועלכע האָבען שוין געהאַט געמאַכט גרויסע פּאָליטישע קאַריערעס און האָבען פערנומען הויכע געזעלשאַפטליכע אַמטען, די דאָזיגע אַלע מענשען זיינען דאַן געבליבען טריי זייער קאָמענדאַנט און פערבליבען אין מיליטער. ווען די דאָזיגע מענשען קעהרען זיך איצט צוריק צו זייער פּאָליטישער אַרבייט, הייסט דאָס דאָך בשום אופן נישט קיין מיליטער-ריזאַציע פון דער רעגירונג, נאָר אַ דעמאָביליזאַציע פון די פּאָליטיקער, וועלכע זענען געווען אין מיליטער.

דער „ראָבאָטניק" שרייבט: דער וואָס האָט דאָס מאָראַלישע רעכט עפענטליך צו רעדען צום פאָלק — האָט גענומען אַ וואָרט און פעסטגעשטעלט דעם אמת.

דאַשינסקי האָט זיך געשטעלט אַלס פערטיי-דיגער פון שטאָלץ פון די פּאָליאַקען און פון כבוד פון דער פאָלקס-פאָרשטעהערשאַפט. ער האָט געזאָגט דעם אמת דעם לאַנד, אויסלאַנד, דער קאַ-נאַציע און דעם מאַרשאַל פּילסודסקי.

מיר האָבען אין איצטיגען מאָמענט ביי דער מאַכט אַ „פּולקאָווניקעס קאַבינעט". די געהיימניש-פולע „הינטערקוליסען"-מאַכט האָט איבערגענומען דעם רודער פון דער מלוכה, און די פולע פער-אַנטוואָרטליכקייט. די ה"ה שוויטאַלסקי, מאַטושעוו-סקי, מאַראַכעווסקי, פּריסטאָר און פּיעראַצקי פּרע-זענטירען אַ גרופּע מענשען, וועלכע וועלען אָנפיהרען

מיט דער מלוכה אין נאָמען פון מאַרשאַל פּילסודסקי

אַלס ענטפער דערויף וועט מוזען קומען אַ גרעסערער, ווי ביז-איצט קאָנסאָלידאַציע פון אַלע דעמאָקראַטישע כוחות אין דער געזעלשאַפט.

די ענדעקישע „גאַזעטאַ וואַרשאַווסקאַ" שרייבט: ס'האָט זיך געקענט אויסדוכטען, אַז די סיבה פון ערשט-פערענדיגטען פערשלעפּטען רעגירונגס-קריזיס זענען די ווירטשאַפטליכע שוועריגקייטען, און אַז די דאָזיגע שוועריגקייטען וועלען האָבען אַן איינפלוס אויפ'ן צוזאַמענשטעל און ריכטונג פון דער נייער רע-גירונג. דאָס צווייטע פּראָבלעם, די בעציהונג צום סיים איז אָפּגערוקט געוואָרען אויף אַ צווייטען פּלאַן וויל מ'האָט געקענט רעכענען, אַז מיט אַ רעגירונג, וועלכע פיהרט אַ פאַרזיכטיגע, ראַציאָנעלע ווירט-שאַפטליכע פּאָליטיק וועט דער סיים נישט וועלען איינרייסען. נישט-וועלענדיג פערלירען דעם אָנלעהן אין דער געזעלשאַפט, געשעהען איז אָבער אַנדערש. דאָס ערשטע ווירטשאַפטליכע פּראָבלעם איז אַוועק גערוקט געוואָרען אויפ'ן צווייטען פּלאַן און אַלס אויס גאַנגס-פּונקט צום צוזאַמענשטעל פון דער נייער רעגירונג איז גענומען געוואָרען און בעטראַכט די בעציהונג פון דער רעגירונג צום סיים.

פּרימאַס פון דער אַנגליקאַנישער קירכע אָפּגערופען זיין בעזוך אין ארץ-ישראל

די קאָמענטאַרען פון דער ענגלישער פּרעסע. — די פערשאַרפטע בעציהונגען צווישען די קריסטליכע קירכען צוליב די הייליגע מקומות

ירושלים, (יט"א) דער ערצבישאָף פון קענ-טערבורי — וועלכער איז דעם 1. אַפּריל ה. י. אָפּ-געפאָהרען פון לאָנדאָן אויף אַ רייזע איבער די לענדער ביים מיטעל-לענדישען ים און האָט אויך געהאַט בדעה ווי מיר האָבען מיטגעטיילט צו בע-זוכען ארץ-ישראל — האָט צוגעשיקט אַ בריף דעם אַנגליקאַנישען בישאָף אין ירושלים, דר. מעקאיינעס אין וועלכען ער טיילט מיט, אַז ער מוז זיך אָפּזאָגען פון פּלאַן צו בעזוכען ארץ-ישראל. דער פּרימאַס מעלדעט דערביי, אַז ער מוז זיין צוריק אין ענג-לאַנד דעם 29-טען אַפּריל, עס איז דעריבער פער-בליבען זעהר ווינציג צייט, כדי צו בעזוכען ארץ-ישראל.

לאָנדאָן, (יט"א) „דיילי טעלעגראַף" האָט פערעפענטליכט אַן אַרטיקעל, אין וועלכען עס ווערט אויסגעדריקט די אויפרעגונג צוליב דעם פאַקט, וואָס דער ערצבישאָף פון קענטערבורי איז געצוואונגען זיך צו ענטזאָגען פון בעזוך קיין ארץ-ישראל. דאָס זאָל שטעהען אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן דרוק, וואָס איז אויסגעאיבט געוואָרען דורך די וואַ-טיקאַן-קרייזען אויף דעם „פּאָריין אָפּיס". דער „דייי-לי טעלעגראַף" טיילט אויך מיט, דאָס די דאָזיגע פראַגע איז אויך געווען איינע פון די טעמעס פון געשפּרעך, וואָס איז נישט לאַנג געפיהרט געוואָרען צווישען טשעמבערלען און מוסאָליני אין פלאָרענץ. די צייטונג בעצייכענט דעם אינצידענט אַלס אויס דרוק פון דער אומאָפּהעריליכער חשד'פולער פיינד-ליכקייט וואָס שטערט זינט דאָס יאָהר 1921 צו בילדען די אינטערנאַציאָנאַלע קאָמיסיע פאַר די הייליגע מקומות. וואָס איז פאָראויסגעזעהן דורכ'ן ארץ-ישראל-מאַנדאַט. די צייטונג האַלט פאַר אַני-אויסטערלישע זאַך, דאָס דער אַנגלאָקאַנישער פּרי-מאַס האָט זיך געמוזט ענטזאָגען צו בעזוכען די ליי-טער פון אַנדערע קירכען אין ארץ-ישראל בלויז צוליב וועלכע עס איז ספקות פון אַ געוויסער קירכע, הגם דער בעזוך בעציהט זיך אויף אַן ענג-לישע מאַנדאַט-טעריטאָריע.

„מאַנטשעסטער גאַרדיאַן" פערעפענטליכט אַ דעפּעשע פון איהר רוימער קאָרעספּאָנדענט, אין וועלכער עס ווערט אָפּגעלייקענט די ידיעה, אַז די וואַטיקאַנישע קרייזען זאָלען האָבען אָפיציעל אינ-טערווענירט וועגען דעם ארץ-ישראל-בעזוך פון ענג-לישען פּרימאַס, דאָגעגען ווערט בעשטעטיגט די ידיעה דאָס מאָנסיניאָר באַרלאַסינאַ האָט איבערגעגעבען דעם פּויפּסט אַ מעמאָריאַל וועלכער ענטהאַלט גער-ווּיסע בעוואָרענישען געגען דעם בעזוך אין ארץ-ישראל פון ערצבישאָף פון קענטערבורי. צוליב דעם דאָזיגען מעמאָריאַל איז אויסגעזידקט געוואָרען, דאָס די רייזע פון אַנגליקאַנישען פּרימאַס קיין ארץ-ישראל איז אָפּגעלעגט געוואָרען איבער דער צייט פון די גריכיש אָרטאָדאָקסישע יום-טובים. ווייל צוליב דעם בע-זוך האָט די פּייערליכקייט פיל געוואונען, נעה-מענדיג אין אַכט דאָס דער נציב-העליון סער טשענ-סעלאָר האָט לכבוד דעם בעזוך צוגעגרייט אַ פּראַכטפולע אויפנאַהמע. לויט דער מיינונג פון די קאַטוילישע קרייזען, וואָלט דאָס שטאַרק געהויבען דעם פּרעסטיזש פון די גריכיש-אָרטאָדאָקסישע קירכען.

אורטייל געגען אנטיסעמיטישע אַרבייטער אין אדעס

אָדעס, (יט"א) דאָס הויגע געריכט האָט פער משפט צו געפענגניש די צוויי אַרבייטער אַ. ט. און צ. ציבאַנסקי, וועלכע האָבען אָנגעפיהרט אַ קאַמפּאַניע פון סאַבאָטאַזש און בעשעדיגט די מאַשינען אין זייער פאַבריק דערפאַר, וואָס דער טעכנישער פער וואַלטער פון דער פאַבריק איז אַ יוד. אַנצוט איז פעראורטיילט געוואָרען צו דריי יאָהר און ציבאַנסקי צו צוויי יאָהר תפיסה.

ווייטערע ידיעות וועגען אַנטי-סעמיטיזם

אין מאָסקווער פאַבריקען

מאָסקווע. (יט"א) די צייטונג „טרוד" טיילט מיט, אַז אין אַ סך מאָסקווער פאַבריקען עקזיס-טירט אַ שטאַרקער אַנטיסעמיטישער גייסט. די צייט-טונג בעשרייבט פערשידענע פאַלען פון אַנטיסע-מיטישע פערפאָלגונגען געגען יודישע אַרבייטער, ספּעציעל שאַרף איז דער אַנטיסעמיטיזם אין דער פאַבריק „קראַסני טעקסטילטשיק". אַנ'אַנטיסעמי-טישער גייסט הערשט אויך אין צענטראַלען אינסטי-טוט פון אַרבייט. וואו מען לערענט פערשידענע מלא-כות. די יודישע אַרבייטער וואָס לערנען זיך אין דעם דאָזיגען אינסטיטוט ווערען גערודפט דורך זיי-ערע קריסטליכע חברים.

א פערטעל מיליאָן דאָלאַר פאַר אַנ'אוניווערסיטעט

ניו-יאָרק, (יט"א) דער בעריהמטער יו-דישער מיליאַרדער און פילאַנטראָפּ יוליוס ראָזענ-וואַלד האָט געשענקט אַ פערטעל מיליאָן דאָלאַר פאַר דעם אַמעריקאַנער אוניווערזיטעט אין ביירוט מיט'ן בעדינג אַז די פונדאַציע איז נישט קיין איי-ביגע, נאָר אַ צייטווייליגע און ער קען זי צו יעדער צייט אָפּרופען.

ווייטערע קאָנפיסקאַציעס פון שוהלען

מאָסקווע, (יט"א) די סאָוויעטישע פּרעסע טיילט מיט וועגען דער קאָנפיסקירונג פון נאָך אַ רייהע שוהלען אין פערשידענע שטעט און דאָס פערוואַנדלען זיי אין אַרבייטס-קלובען. אַזוי איז קאָנפיסקירט געוואָרען די שוהל אין דניעפּראָפּעט-ראָווסק אַרינין (פּאָראָלער גובערניע), קאָקאַנד (טור-קעסטאַן) און אַ רייה אַנדערע שטעט.

א ווענד-פּונקט אין די יודישע פערהעלטענישען

בעריכט פון „דזשאָינט פאָריין קאָמיטע" וועגען דער לאַגע פון די יודען אין פערשידענע לענדער

(אַ בריף פון לאָנדאָן)

דאָ איז פערעפענטליכט געוואָרען דער יעהרלי-כער בעריכט פון „דזשאָינט פאָריין קאָמיטע" פון דער „אַנגלאָ דזשואיש אַסאָסיישאָן" און פון „באָרד אָף דעפּוטיס" וועגען דער לאַגע פון דער יודישער בעפעלקערונג אין פערשידענע לענדער פון דער וועלט.

דער בעריכט שטעלט פעסט, אַז דאָס פער-גאַנגענע יאָהר איז דאָס ערשטע פאַר פיל יאָהר, וואָס דער „דזשאָינט פאָריין קאָמיטע" איז אומ-שטאַנד צו בעצייכענען אַלס אַ יאָהר, וואָס איז אַ ... ד אָהן ערנסטערע אויסברוכען פון אַנטיסעמי-... ם אין די לענדער פון מזרח-אייראָפּע, און אַז אַפילו אין אונגאַרן און רומעניען, וועלכע זענען ביז איצט געווען אַ קוואַל פון אַנ'ערנסטער בעאונרוהיגונג מצד דעם קאָמיטעט, איז נישט בלויז נישט געשטערט געוואָרען די רוהע פון דער יודישער בעפעלקערונג נור פערקעהרט, עס זענען בעמערקט געוואָרען דייטליכע סמנים פון פאָרשריט אין דער בעציהונג צו יודען. עס איז אפשר פריהצייטיג פעסטצושטעלען אַז דער דאָזיגער בעפרידיגענדער מצב קען שוין בעטראַכט ווערען אַלס אַ פּערמאַנענטער. אָבער אויב מען זאָל נעהמען אין אַכט דעם גוטען ווילען פון די בעטרעפענדע רעגירונגען, די בעפרידיגענדע בעציהונגען, וואָס האָבען זיך איינגעשטעלט צווישען זיי און דעם „פאָריין קאָמיטע" ווי אויך די וואַכזאַמ-קייט פון פעלקער-בונד איז דאָ יעדער גרונד צו האָפען, אַז עס איז דערגרייכט געוואָרען אַ ווענד-פּונקט אין די יודישע פערהעלטענישען אין מזרח-אייראָפּא און אַז אין דער צוקונפט וועט מען וועגען

די דאָזיגע אַנגעלעגענהייטען קענען דיסקוטירען אין אַ פיל גינסטיגערע אַטמאָספערע ווי עס איז ווען עס איז ביז איצט געווען דער פאַל.

שוין אין אָנהייב פון פאָריגען יאָהר האָט מען בעמערקט די סימפּטאָמען פון אַ פערבעסערונג פון די בעדינגונגען הן אין רומעניען, הן אין אונ-גאַרן. אין אונגאַרן האָבען די געזעצגעבערישע קער-פּערשאַפטען דורכגעפיהרט די ענדערונג פון „נומער-רוס-קלאַוזוס"-געזעץ און די דעבאַטע איבער דער פראַגע האָט געדיענט אַלס דעמאָנסטראַציע פאַר דער רעליגיעזער טאָלעראַנץ פאַר דער גלייכבערעכטי-גונג און בילדונגס-פרייהייט. עס איז אַ פאַקט, אַז די בעסערע געזעלשאַפטליכע מיינונג האָט זיך אָפּ-געשאָקעלט פון די אַנטיסעמיטישע העצער. די אַנ-טיסעמיטישע סטודענטען-דעמאָנסטראַציעס אין אָק-טאָבער פ. י. געגען די יודישע סטודענטען, וועלכע האָבען געגאָסען פון נייעם געזעץ זענען דורך דער רעגירונג מיט אַ פעסטער האַנד בעהערשט געוואָרען.

אין רומעניען איז אין משך פון פערגאַנגענעם יאָהר נישט געשטערט געוואָרען די רוהע דורך אַנ-טיסעמיטישע אַרויסטרעטונגען, נישט נאָר צוליב די ענערגישע זיכערהייטס-מיטלען פון דער מאַכט, נאָר אויך אַלס קאָנסעקווענץ פון דער געענדערטער אַל-געמיינער שטימונג, וואָס איז געקומען צום אויסדרוק אין דער פּרעסע. די לאַגע האָט זיך קאָנסאָלידירט דורך דער רעגירונגס-ענדערונג און די פּאַרלאַמענט-וואַהלען, די נייע רעגירונג היט אָפּ איהרע פער-פליכטונגען. די הויכשולען זענען פּאַציפיצירט, עס ווערט צוגעגרייט אַ געזעצליכע רעגולירונג פון דער שטאַטסלאָזען-פראַגע און די אַנטי-יודישע אַגיטאַציע ווערט אונטערדריקט.

דאָס אַליין בעדייט אָבער נישט, דאָס די וואַכ-זאַמקייט לגבי דער לאַגע אין מזרח-אייראָפּא קען אָפּגעשוואַכט ווערען, אין משך פון פערגאַנגענעם יאָהר האָבען די רוסישע יודען אַליין שטאַרקער דער-וועקט די סימפּאַטיעס און בעאונרוהיגונג ביי זייערע מערב-אייראָפּעאישע ברידער. דער „דזשאָינט פאָ-ריין קאָמיטע" האָט געווידמעט פיל אויפמערקזאַמ-קייט דער אויספאָרשונג פון די בעדינגונגען אין וועלכע עס לעבען די יודען אין סאָוויעט-רוסלאַנד און האָט פעסטגעשטעלט אַז עס איז פערהאַן אַ גרונד פאַר דער בעאונרוהיגונג, וואָס ווערט אַזוי אָפט אויסגעדריקט. הגם עס איז ריכטיג, דאָס קיין שום רעכטליכע בעגרענצונגען פאַר יודען אין סאָוויעט-רוסלאַנד זענען נישט בעקאַנט און קיין שום אַנטי-יודישע אַרויסטרעטונגען ווערען נישט טאָלערירט דורך דער רעגירונג, איז דאָך די לאַגע פון די

יודען שווער און אפילו טראַגיש. די אומפעהיגקייט זיך צופּאַסען צו דער סאָוויעטישער עקאָנאָמיק האָט דערפיהרט די יודישע בעפעלקערונג צו אַזאַ מצב פון פעראָרימונג, וואָס איז נישט געווען בעקאַנט אַפילו אין דעם געוו. תחום המושב. גלייכצייטיג ווערען די געזעצען וואָס בעגרענצען די רעליגיעזע ערציהונג, וועלכע זענען נאָמינאַל גלייך פערפליכ-טענד פאַר אַלע, שאַרפער אָנגעווענדעט לגבי די יודען, צוליב דעם אַטעאיסטישען פאַנאַטיזם פון דער „יעווסעקציע" און מאַנגעל פון געהעריגע פּאַנ'ען, וואָס האַלטען ערלויבט אויסצונוצען די מעגליכקייטען, וואָס זענען געזעצליך ערלויבט. די לאַגע ווערט אויך ערנסטער צוליב דער שטאַרקער אַנטיסעמיטי-שער אַגיטאַציע, וואָס האָט אַריינגעדרונגען אין די רייהען פון די קאָמוניסטען.

גלייכצייטיג ווערט אָבער פיל געטון כדי צו העלפען די יודען דורך לאַנדווירטשאַפטליכער קאָלאָ-ניזאַציע, דורך שטיצען די יודישע האַנדווערקער און פערברייטערען די געזעלשאַפטליכע הילף. אויפ'ן רעליגיעזען געביט שיינט אָבער די לאַגע צו זיין האָפנונגסלאָז.

אויסער דער לאַגע אין די אייראָפּעאישע לענ-דער האָט זיך דער „דזשאָינט פאָריין קאָמיטע" בע-שעפטיגט אויך מיט דער לאַגע פון דער יודישער בעפעלקערונג אין תימן און דרום-אַראַביען. בעמיה-הענדיג זיך צו קאָנטראָלירען געגנ' די ידיעות וועגען די פערפאָלגונגען געגען די דאָרטיגע יודען. אויפ'ן סמך פון אינפאָרמאַציעס דאַרף פעסטגעשטעלט ווערען אַז די שווערסטע גזירה געגען די תימנער יו-דען איז דער עמיגראַציע-פערבאָט, וואָס איז דאָרט איינגעפיהרט געוואָרען. די דאָזיגע בעגרענצונג שטעהט וואַהרשיינליך אין פערבינדונג מיט די טע-נות פון די אַראַבער אין ארץ-ישראל, אַז די יו-דישע אימיגראַנטען שטרעבען צו פערכאַפּען אַראַ-בישע ערד. אויף אַנדערע פערפאָלגונגען בעקלאָגען זיך נישט די תימנער יודען. זיי ליידען אָבער שטאַרק צוגלייך מיט דער אַלגעמיינער בעפעלקערונג צוליב דער אונגערעכטעניש הערשעריקען און אומאָפּהעריליכע מיליטערישע צוזאַמענשטויסען. מען דאַרף האָ-פען, אַז נאָכדעם, ווי עס וועלען פערענדיגט ווערען די אונטערהאַנדלונגען און עס וועט געשלאָסען ווע-רען דער אָפּמאַך צווישען ענגלאַנד און דעם אימאַם (הערשער פון תימן) וועט מען קענען אין אַ מעהר קאָנקרעטע פאָרם קומען צו הילף דעם אַלטען יו-דישען ישוב אין תימן.

צום סוף פון בעריכט ווערט אונטערגעשטראָ-כען, אַז דער „דזשאָינט פאָריין קאָמיטע" האָט אין משך פון פערגאַנגענעם יאָהר זיך בעמיהט צונויפ-קניפּען נאָך ענגערע בעציהונגען מיט די אויסלענ-דישע יודישע אָרגאַניזאַציעס ווי „אַליאַנס איזראַ-ליט", „יודיש-אַמעריקאַנער-קאָמיטעט" און י.ק.א.

(י. ט. א.)

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזשער לעבען

נייער פאלקסבלאט

מאסען פיקטיווע נעמען

אין דער רשימה פון די פערזאנען, וואס דאר־פען בעקומען פסח = שטיצע פון דער קהלה

אין קהלה איז איצט א גרויסע בעוועגונג. מען גרייט זיך צו פסח און מען ארגאניזירט די פסח־אקציע.

די קהלה־פערוואלטונג האט שוין בעקומען, תנם מיט גרויסע שוועריגקייטען די געלד־מיטלען, וואס זענען בעשטימט געווארען דורכ'ן קהלה־ראט און די אקציע ווערט ארגאניזירט אין א שנעלען טעמפא.

די קאמיסיע, וואס פערנעהמט זיך מיט דער פסח־אקציע, האט שוין איבערגעשיקט 20 טויזענד זל. צום „ראבראטשינאשטש", וואו ס'וועלען רעגיסטרירט ווערען די נויט־בעדערפטיגע, וועלכע נעהערען נישט צו קיין שום פעראיין אדער בית־תפילה. אויסערדעם איז שוין פולשטענדיג ארגאניזירט די פסח־קיך אין רעסטאראן גערולד פאר די יודישע זעלנער און די פסח־קיכען פאר די יודישע ארעסטאנטען. ס'איז אויך שוין איינגעקויפט געווארען דער נויטיגער סכום מצת פאר פערשידענע אינסטיטוציעס, וואס ווערען סובסידירט דורך דער קהלה.

עצט איז נאך פערבליבען דער ענין פון פונאנדערטיילען געלד צווישען די פעראיינען און בתי־תפילות, וועלכע האבען ביי זיך רעגיסטרירט זייערע מיטגלידער אויף שטיצע צו פסח. דא האבען אבער זיך ארויסגעוויזען גרויסע שוועריגקייטען און אויף דער זיצונג פון דער קאמיסיע פאר דער פסח־אקציע האט מען נישט געקענט קומען דער־ווייל צו קיין הסכם בנוגע דעם פערטיילען פון געלד.

ס'האנדעלט זיך אין אט וואס: די קאמיסיע האט בעאויפטראגט אלע פעראיינען, אינסטיטוציעס און בתי־תפילות, וועלכע ווילען בעקומען אונ־טערשטיצונגען פאר זייערע מיטגלידער, זיי זאלען אריינטראגען אין דער קהלה־קאנצעלאריע גענויע רשימות פון די נויט־בעדערפטיגע, זייער בעשעפ־טיגונג און אדרעס. די פעראיינען האבען די דא־זיגע רשימות אריינגעטראגען און די קאמיסיע האט דאן בעשלאסען איינצוארדנען א קארטאטעקע פון די אונטערשטיצונגס־נעהמער, כדי צו קענען קאנ־טראלירען, צי אין אין דערזעלבער נעהמער איז נישט פערשריבען אין עטליכע אינסטיטוציעס.

דאס איינארדנען די קארטאטעקע האט גע־דויערט א לענגערע צייט און איצט איז זי פערטיג געווארען. ס'האט זיך טאקע ארויסגעשטעלט, אז פון די אונטערשטיצונגס־נעהמער פאלען ארויס איבער 1000 פערזאן, וועלכע זענען געווען צוויי אדער אפילו דריי מאל רעגיסטרירט.

די קאמיסיע האט זיך נישט בעגנוגענט נאר מיט דער קארטאטעקע און האט אויך ארויסגע־שיקט קאנטראלערען, כדי נאכצוזעהען, צי אלע פערשריבענע אויף די אונטערשטיצונגס־רשימות זע־נען ווירקליך נויטבעדערפטיגע און מוזען האבען די שטיצע פון דער קהלה.

די ראפארטען פון די קאנטראלערען זענען איבערראשענדע, אזוי האט דער קאנטראלער, וואס האט קאנטראלירט די מלינארסקי־גאס בעריכטעט, אז 37 פערזאן, וואס וואוינען כלומרשט אויף מלי־נארסקא גאס, וואוינען דארט בכלל נישט און הא־בען קיינמאל דארט נישט געוואוינט. דער קאנטרא־לער פון בושעושינער גאס, למשל, האט בעריכ־טעט, אז עטליכע פון די, וועלכע ער האט געהאט אויף זיין ליסטע, זענען הויז־בעזיצער אדער האבען אנדערע אונטערנעהמונגען און נויטיגען זיך בכלל נישט אין קיין קהלה־אונטערשטיצונגען, אנדערע קאנטראלערען ווידער האבען איבערגעגעבען, אז פיל מענשען, ביי וועלכע זיי האבען ארורכגעפיהרט קאנטראלעס, זענען געזען שטארק אויפגערעגט, צוליב דעם, וואס זיי געפינען זיך אויף דער אונ־טערשטיצונגס־ליסטע און האבען ערקלערט, אז זיי האבען קיינעם נישט בעפולמעכטיגט זיי איינצו־שרייבען אויף אונטערשטיצונג.

די דאזיגע קאנטראלעס האבען אויך גע־בראכט דערצו, אז אין דער קהלה קומען איצט פיל מענשען אדער שיקען צו בריף, אין וועלכע זיי דריקען אויס זייער פראטעסט צוליב דעם, וואס מ'האט ביי זיי דורכגעפיהרט קאנטראלעס, זיי האבען קיינמאל נישט גענומען אין דער קהלה און ווילען קיינמאל נישט נעהמען, זיי קענען נישט פערשטעהן, ווי אזוי זייערע נעמען פיגורירען אויף די אונטערשטיצונגס־ליסטעס. ס'האט זיך ארויס־געשטעלט, אז אויף די רשימות פון די נעהמער געפינען זיך פערזאנען, וואס צאהלען גרעסערע סומען עטאט.

ווען די פסח־קאמיסיע האט געהאט אזא מא־טעריאל איז מען צוגעטרעטען צו בעטראכטען די פראגע, ווי אזוי צו פערטיילען די אונטערשטיצונגען. ס'זענען געווען פארשלאגען, אז די פעראיינען, אינ־סטיטוציעס, אדער בתי־תפילות, וואס האבען אנגע־געבען פאלשע ידיעות, זאלען אינגאנצען נישט בע־קומען קיין אונטערשטיצונגען. קיין שום בעשלוס איז אין דער פראגע נאך נישט אנגענומען געווא־רען. אין דער קהלה־פערוואלטונג איז דערווייל א קאך וועגען דעם דאזיגען ענין.

ס'איז נאך דערווייל נישט בעוואוסט, ווי אזוי אויף די אלע זאכען וועלען רעאגירען די אינסטי־טוציעס, אויף וועמענס ליסטעס זענען פארגע־קומען די אונפינקטליכקייטען. מ'רעכענט זיך דער־ריבער מיט זעהר „פרעהליכע" זיצונגען פון דער קהלה־פערוואלטונג.

קאנפערענץ פון יודישע פראפעסיאנעלע פעראיינען

וועגען פסח־שטיצע פון דער קהלה

דער שווערער פאר יום־טוב־סעזאן האט זיך בעווינדערים שווער אפגערופען אויף די יודישע אר־בייטער. דער גרעסטער טייל האנד־וואקען־ארבייטער איז כמעט אינגאנצען ארבייטסלאז. קראפט־וואקען ארבייטען נאר 3 טעג אין וואך. שניידער, שוסטער, וועלכע האבען דעם גאנצען שווערען ווינ־טער געווארט אויפ'ן פאר פסח־סעזאן מוזען איצט מיט וועהטאג זיך צוקוקען, ווי זייערע האפנונגען ווערען צערינען.

ס'איז דעריבער פערשטענדליך, אז אין די יודישע פראפ. ארבייטער־פעראיינען האבען א גרוי־סע צאהל זיך פערשריבען אויף פסח־שטיצע, כמעט נאכאמאל אזויפיל ווי פאראיאהרען. די קהלה־פער־וואלטונג וויל אבער אויסצאהלען די פסח־שטיצע פאר די פעראיינען נאר לויט די רעגיסטראציעס פון פאראיאהרען. די דאזיגע האנדלונג מצד דער קהלה־פערוואלטונג האט צווישען די ארבייטער אר־רויסגערופען א גרויסע אונצופרידענהייט.

אין שייכות דערמיט רופט אויף היינט די יו־דישע אפטיילונג פון טעקסטיל־פעראיין א קאנפע־רענץ פון די יודישע פראפ. פעראיינען, כדי אנצו־נעהמען געהעריגע שריט.

פראצעס וועגען מארד פון פאליציאנט אויף בושעושינער גאס

כשעהו האט אויפגערודערט די שטאט דער מארד פון פאליציאנט קאפאני, וועלכער האט אויף בושעושינער גאס נאכגעיאגט א דאראשקע מיט 3 גנבים. די פערברעכער האבען אויסגעשאסען אויף קאפאני', און איהם שטערבליך פערוואונ־דעט, אין עטליכע טעג ארום איז קאפאני גע־שטארבען.

בעת דער אויספארשונג האט זיך אין אויס־פארשונגס־אמט געמאלדען די 30־יעהריגע לעאָ־קאדיא דושענגעל און האט געמאלדען, אז זי ווייסט ווער עס האט געשאסען דעם פאליציאנט קאפאני, אז זי אליין האט געזעהען דעם אנפאל און האט אנגעגעבען דעם נאמען פון איהר בעקאנטען סטע־פאן לענצקי אלס שולדיגען. מען האט לענצקין ארעסטירט און די אויספארשונג האט שוין געהאל־טען אזוי ווייט, אז לענצקי האט געדארפט געשטעלט ווערען פאר א שנעל־געריכט.

ביים סוף פון דער אויספארשונג איז ווידער אמאל ארויסגעראפען געווארען דושענגעל און פארן אויספארשונגס־ריכטער איז דאן קלאר געווארען, אז עפעס איז מיט דער דושענגעלס עדות־זאגען נישט אין ארדנונג. מען האט זי דאן גענומען אויף א קרייז־פערהער און עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז די גאנצע מעשה וועגען דעם, אז לענצקי האט געשאסען דעם פאליציאנט קאפאני, האט זי אויס־געטראכט צוליב נקמה צו לענצקי'ן און צו זיין איצטיגער געליבטער קאסמאל, און אויך כדי צו בעקומען די 1000 זל. בעלאהנונג, וואס דער אויס־פארשונגס־אמט, האט בעשטימט פאר ארויסגע־בען קאפאנים מערדער.

די 30־יעהריגע לעאקאדיא דושענגעל איז נעכטען געשטאנען דערפאר פאר'ן קרייז־געריכט. דאס געריכט האט זי פערמשפט אויף 6 חדשים טורמע.

די ריכטיגע משקה און פאסענדע אויף ארבע כוסות און אויף גאנץ פסח
— איז נור —
וויין און מעהד
כשר לברכת הגפן „בארוויך"
צו פערשידענע פרייזען
פון דער פירמע
מענדל בארנשטיין
לאדז,
נאוואמיעסקא 30
טעלעפאן 30-58.

זעלבסטמארד צוליב א ליבע

(ב) אויף זשעלאנא 48 איז בעגאנגען זעלבסט־מארד די פאבריקס־ארבייטערין די 21־יעהריגע וואנדא ווינק. די סבה פון דעם זעלבסטמארד איז די, וואס די ווינק האט זיך געליבט מיט א יונגען מאן. א באהן־בעאמטען און די עלטערן האבען איהר דוקא געוואלט חתונה מאכען מיט אן אנדע־רען. דאס מעדעל האט זיך נישט געקענט ווידע־רען און האט בעשלאסען צו בעגעהן זעלבסטמארד.

די פאגאטאוויע האט די זעלבסטמערדערין אפגעפיהרט אין שפיטאל.

17
מיטוואך
ז׳
ניסן תרפ"ט

אפריל
זון־אויפגאנג 4.38
זון־אונטערגאנג 6 35

רעגיסטראציע פון „פרעמדע"

היינט רעגיסטרירען זיך אויף קילינסקי גאס 152 די פרעמדע, ביי וועלכע די פאמיליען־נעמען הויבען זיך אן מיט דעם אות F.

ביים רעגיסטרירען דארף מען האבען ביי זיך די פערזענליכע דאקומענטען, א צייגניש פון אי־דענטישקייט און צוויי פאטאגראפיעס.

פערד־איבערזיכט

(מ) אויף האלער־פלאץ ווערען היינט רעווי־דירט די פערד, וועלכע געפונען זיך אויפ'ן שטח פונ'ם 2־טען פאליציי־קאמיסאריאט און די פאמי־ליען־נעמען פון די איגנהאבער פון די פערד הויבען זיך אן אויף די אותיות:

A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, Ł,

מארגען — אויף די אותיות:

M, N, O, P, R, S, Ś, T, U, W, Z, Ż, Ź.

רעגיסטראציע פון פעראיינען

(ס) דער חוב צו מעלדען אין דער שטעטי־שער סטאראסטווע (קילינסקי 152) וועגען די עג־זיסטירענדע פעראיינען און וועגען פערוואלטונגס־מיטגלידער, זייערע אדרעסען און פונקציעס איז פערלענגערט געווארען ביז'ן 1 מאי.

די פעראיינען, וועלכע וועלען ביז צו דער צייט נישט אנגעבען די געוואונשענע ידיעות, וועלען אויסגעשטראכען ווערען פון דער צאהל עק־זיסטירענדע פעראיינען.

א פאליטישער ארעסט

(2) די פאליציי האט ערהאלטען בעקומען א פערטרויליכע ידיעה, אז אין הויז אויף דרעווו־נאווסקא 22 קומט פאר א קאנספיראטיווע פערזאמ־לונג פון קאמוניסטען. פאליציי האט באלד ארומ־גערינגעלט דאס הויז און אין א וואוינונג אויפ'ן ערשטען שטאק פערהאלטען א גרופע פערזאנען און אדורכגעפיהרט א רעוויזיע. פון די פערהאלטענע האבען איינינע געפרובט זיך צו ראטעווען דורכ'ן פענסטער. איינער האט ביים ארויסשפרינגען צו־בראכען א פוס. די פאגאטאוויע האט איהם איבער־געפיהרט אין שפיטאל. די איבריגע האט מען אי־בערגעגעבען צו דיספאזיציע פון אויספארשונגס־ריכטער.

מעסער־שטעכער

(–) א געהיימנישפולער אנפאל איז נעכטען אויסגעפיהרט געווארען אויף זגיערזשער 138.

אויף די אדורכגעהענדע זיגמונט ביבעל (ש׳ציא 7) און א. פראנטשאק (סטארא־וויעש) זענען אויף דער גאס צוגעגאנגען עטליכע אומבע־קאנטע און צוזאמען מיט א גאנצען האגעל קללות דערלאנגט די אדורכגעהער עטליכע צעהנדליג וואונדען מיט מעסערס. נאכדעם זענען די אנפא־לער אנטלאפען.

צו די פערוואונדעטע האט מען ארויסגערו־פען די פאגאטאוויע, וועלכע האט זיי ערטיילט די הילף.

די פערוואונדעטע זאגען, אז די אנפאלער זענען זיי אינגאנצען נישט בעקאנט. די פאליציי־אויספארשונג האט אבער שוין בעוויזען פעסטצו־שטעלען, אז די שטעכער און געשטאכענע קאנען זיך יא.

Dr. med. STUPEL
.12 Szkolna 12.
קווארץ־ ליכט, עלעקטרא־טעראפיע.
נעהמט אן פון 6 ביז 9 אין אווענד.

קומט אקיינעז מיט אייער שפענדע

די פסח־אקציע פון „תומכי אורחים"

געדעקט :—: אז איז „תומכי אורחים" וואַרטען שוין :—: שפּענדע
הונדערטער יודישע פאַמיליעס אויף אייער

סענסאַציאָנעלער פּראָצעס פון פאַבאַר-אָפיציערען

א פּאָדפּולקאָווניק, א פּאָרוטשניק און א סערזשאַנט ווערען בעשולדיגט, אַז זיי האָבען אין חיעלון אונלעגאַל בעפרייט פון מיליטער-דינסט

נעכטען האָט זיך אין מיליטערישען קריגס-גע־ריכט אָנגעהויבען דער סענסאַציאָנעלער פּאַבאַר־פּראָצעס ,נעגען די דריי אָנפיהרער פון דער מיליטערישער קאָמענדע אין חיעלון.

אויף דער בעשולדיגונגס-באַנק געפינען זיך: דער קאָמענדאַנט פון פּ.ק.או. — חיעלון פּאָד־פּולקאָווניק יעזשי ראַנאַלסקי, פּאָרוטשניק פּיאָטר קיאַני און סערזשאַנט װלאַדיסלאַוו ווובעל.

דער פּראָצעס האָט אַרויסגערופען א געוואַלדיגע פּראַינטערעסירונג אין לאָדז און דער גע־ריכטס-זאַל איז פול מיט מענשען.

פּונקט 9 א זייגער קומט אַריין אין געריכט־זאַל דער ריכטער־קאָמפּלעקט. די בעשולדיגטע זע־נען געבראַכט געוואָרען פון דער אויספאָרשונגס־טורמע אין כּאָינע ,גאַנץ פריה.

אין בעשולדיגונגס-אַקט ווערט פאָרגעוואָרפען דעם פּולקאָווניק ראַנאַלסקי, אַז ער האָט אַלס קאָ־מענדאַנט פון פּ.ק.או. חיעלון אונלעגאַל בעפרייט פון מיליטער־דינסט אַ גאַנצע רייה פּערזאָנען צווי־שען זיי: זינדעל ליביך, מאַקס שולץ, אַהרן און־גע־, ישראל ווייצמאַן, יעקב גוואַראַן, בערנאַרד ואַ־וויראַוויטש, אַבע וואָלף גליקסמאַן, שוואַרצענבערג, אברהם שירלאָווסקי, שמואל יאַקובאָוויטש, נחמן גליקסמאַן און מיכאל וואַלענצקי. און אויף זייער אָרט זענען צוגענומען געוואָרען צו מיליטער־דינסט אַזעלכע מיליטער־פליכטיגע וועלכע האָבען צוליב זייער געזונד־צושטאַנד פונ'ם מיליטער געדאַרפט בע־פרייט ווערען. עס ווערט ווייטער דעם פּאָדפּולקאָוו־ניק ראַנאַלסקי פאָרגעוואָרפען, אַז ביים בעפרייען אַ געוויסען משה זעלקאָוויטש האָט ער דורך אַ גע־וויסען פּייפער בעקומען 500 זל. פאַר בעפרייען דעם מיליטער־פליכטיגען דוד גערשעלעוויטש, האָט איהם אַ געוויסער אברהם קאָרן אויך געגעבען 00 5זל., פאַר 100 ביז 300 זלאָטעס האָט מען געקענט ביים פּולקאָווניק אויספועלען פערשידענע הנחות ביים מיליטער־דינסט. פּערמיטלערס אין די אַלע געשעפטען זענען געווען נאָר אַ סך, צווישען זיי אַ געוויסע איטאַ בראָדער, וויקטאָר קאַוואַליק, רומיאַנצעוו און אַנדערע.

דער בעשולדיגונגס־אַקט וואַרפט איהם ווייטער פאַר פערשידענע מיסברויכען מיט אַמטליכע געלדער א. ד. גל.

דיזעלבע חטאים וואַרפט פאַר דער בעשולדי־גונגס־אַקט דעם פּאָרוטשניק קיאַני און וולאַדיס־לאַוו ווובעל.

צום פּראָצעס זענען אַרויסגערופען געוואָרען וועכציג עדות.

ווי מיר דערוויסען זיך זאָל דער פּראָצעס דויערען 14 טעג.

צוליב דעם וואָס עס איז מיטגעטיילט געוואָ־רען דער מאַכט, אַז דעם פּ.-פּולקאָווניק ראַנאַלסקים פרוי קלייבט זיך צו קומען אין געריכט בעוואָפענט זענען מצד דער געריכטס־מאַכט אָנגענומען געוואָ־רען מיטלען נישט צו דערלאָזען צו קיין עקסצעסען אין געריכטס־זאַל.

אַפּטייקען

היינטיגע נאַכט-דיזשורען

(2) וואַיטשיצקי (נאַפּיורקאָווסקי 27), וו. דאַניעלעצקי (פּיעטריקאָווער 127), אילניצקי און צימער (וואָלטשאַנסקאַ 37), ליינוועבער (פרייהייטס פּלאַץ 2), האַרטמאַן (מלינאַרסקאַ 1), קאַהאַנע (אַלעקסאַנדראָווסקאַ 80).

פון דער שטאָטישער קונסט-גאַלעריע

(מ) די שטאָטישע קונסט-גאַלעריע ווערט איצט, צוליב דער 50-טער יובילעי-אויסשטעלונג, צאָהלרייך בעזוכט. די בילדער פון די בעריהמטע קינסטלער אַקון, טרעבינסקי, העלם, פּירגאַ, דאָב־ראָוואָלסקי'ס פּאָרטרעטען פון די בעקאַנטע לאָד־זער פּובליציסטען האָבען גרויס ערפאָלג.

יעדען שבת האַלט פּראָפ. האַרבאַצקי אַ פאָר־לעזונג וועגען קונסט. דעם קומענדיגען שבת וועט דער פּראָפעסאָר לעזען וועגען דער גריכישער קונסט.

איצט איז אויך אויסגעשטעלט אַ קאָלעקציע מיט מזרח-דיוואַנעס.

די שקל-אַקציע זיך אָנגעהויבען.

דער היי-יאָהריגער שקל בעפאָלמעכטיגט דעם בעזיצער אַנטייל צו נעמען אין די וואַהלען צום קאָנגרעס, וואָס וועט פאָרקומען אין חודש יוני. די פּסח-טעג זענען בעשטימט געוואָרען פאַר אַר־בייטען פּראָפּאַגאַנדע און מאַסען-פערשפּרייטונג פון שקל.

די שקלים זענען צו בעקומען אין אַלע היגע ציוניסטישע פעראיינען און אינסטיטוציעס ווי אויך אין סעקרעטאַריאַט פון שקל-קאָמיטעט, וואָס גע־פינט זיך אין לאָקאַל פון דער ציוניסטישער אָרגאַ־ניזאַציע (צעגעלניאַנאַ 4).

מעלדונג

אַלגעמיינער פּראָפ. פאַרבאַנד-פאַריין פון באַקליידונג-אַרבעטער אין פּוילען אָפּטיילונג לאָדז, לאַגעווניצקע 4.

אַכטונג, דאַמען-מאַגאַזין אַרבעטער!

היינט, מיטוואָך ד. 17-טן, 8 אָוונט קומט פאָר אין פאַריינס-לאָקאַל, לאַגעווניצקע 4, אַ גרוי־סע פאַך-פאַרזאַמלונג א. ט. א. זער וויכטיקע פראַגן. אַלע דאַרפן אומבאַדינגט קומען! 5777

די פאַך-קאָמיסיע פון דאַמען-מאַגאַזין-אַרב.

מאַגיסטראַט געשלאָסן אָפּמאַך וועגען סעזאָן-אַרבייטער

(מ) נעכטען איז פאָרגעקומען אין פּרעזידיום פונ'ם מאַגיסטראַט די לעצטע קאָנפערענץ מיט די פאָרשטעהער פון די פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען און עס איז אונטערגעשריבען געוואָרען אַ קאָלעק־טיווער אָפּמאַך וועגען די לוין- און אַרבייטס־בעדינגונגען פון די סעזאָן-אַרבייטער.

אַרבייטער וועלען אָנגענומען ווערען דורך די פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען און פ.או.פ.פ. פאָרצוג וועלען האָבען די אַרבייטסלאָזע, וועלכע האָבען אויף זייער אויסהאַלטונג אַ גרויסע פאַמיליע.

פון דער מעבעל-בראַנזשע.

די סוחרים פון מעבעל-בראַנשע האָבען בע־שלאָסען זיך צו ווענדען מיט אַ קאָלעקטיווען רע־קורס געגען די שטייערען וועלכע מען האָט זיי היי-יאָהר געהעכערט אויף 50–100 פּראָצענט אין פערגלייך מיט פאַראַיאָהרען.

עס האָט זיך געעפענט אין לאָדז אַ פיליע פון דער בעוואוסטער אין אייראָפּע פירמע: „פּרעמירטע איטאַליענישע אָפּקיהלונגס - האַלע". די אָפּקיהלונגס-האַלע איז בעוואוסט מיט דעם ספּעציעל אויסגעאַרבייטען אייז, קרעם און קיה־לונגס-געטראַנקען. די פיליע וועט זיך געפינען אויף פּיעטרקאָווער 74.

יודיש טעאַטער אין פילהאַרמאָניע, נאַרוטאַוויטשאַ 20
אונטער דער לייטונג פון א. בעזמאַן און א. קאַמפּאַניעעץ.

אַנשעל שאָר'ס אַמעריקאַנער יודיש טעאַטער.
גאַסטראָלען פון דער וועלט-בעריהמ. אַמעריק. קינסטלערין דאָראַ ווייסמאַן

די לעצטע און גרעסטע פּרעמיערע פון דאָראַ ווייסמאַן און אַנשעל שאָר.
קאָמעדיע! געזאַנג! טענץ! 100 געלעכטער אַ מינוט 100
פרייטאָג, דעם 19-טען, שבת, דעם 20-טען און זונטאָג, דעם 21-טען, 9 אין אָוונט
דאָראַ ווייסמאַן אין אַ נייער גרויסער קונסט-ראָלע אַלס חייקע די משוגענע
אין שלום סעקאָנדעס גרויסע אמת-יודישע אָפּערעטע מיט 28 נומ' געזאַנג
זיין יודיש מיידעל
ליברעטאָ י. לעש
רעזשי: אַנשעל שאָר

שבת, 4 אַ זייגער נאָכמיטאָג צו פּאָפּולערע פּרייזען
דאָראַ ווייסמאַן די נאַכט-פייגעלעך
אין איהר שענסטע קרעאַציע
פון וו. סיגעל. רעזשי: אַנשעל שאָר.

ס'נעמט אָנטייל (לויט א. ב.) פּ ר ו י ע ן: בעזמאַן, באַרייסאָוואַ, מאַכאַראָווסקאַ, נערה, פּאָדערמאַן, קאַרעני, קאַמפּאַניעעץ. מ ע נ ע ר: גריעל, אייזענבערג, באַלבירסקי, האַמבורגער, מאַכאַראָווסקי, מאָסקאַוו, ניהוין, פּאָלאַנסקי, ישראל קאַמפּאַניעעץ, ראַבינאָוויטש, ראַקאָוו.
אַדמיניס.: מ. אַרנוואַלד. מוזיק. לייטער: ל. זעלמאַן. בילעטען צו בעקומען ביי דער קאַסע.

גאָלדענע גליקען

(17 (ראָמאַן)

איך האָב זיך אַזוי האַסטיג אָנגעכאַפּט פאַר דעם הענטעל פון דער שטול, אַז אַן'עלטערער הער, וואָס איז געזעסען ענטקעגען מיר האָט אויפגעהוי־בען דעם קאָפּ, און פערוואונדערט אויף מיר אַ קוק געטון.

— ביל לאַגאַן!

זעלבסטפערשטענדליך! ס'איז שוטה איך בין געווען, וואָס איך האָב פריהער נישט אַ טראַכט געטון וועגען דעם. אויב ביל האָט זיך נאָך נישט איינגעאָרדענט אויף זיין נייער שטעלע, איז ער דאָך פאַר מיר געווען דער בעסטער געהילף, וואָס איך האָב זיך נאָר געקאָנט ווינשען. דאָס איז דאָך געווען אַ מענש, אויף וועלכען איך האָב זיך גע־קאָנט אין יעדער הינזיכט פערלאָזען.

איך האָב שנעל אָנגעהויבען צו זוכען אין די טאַשען, כּדי צו געפינען דעם אַדרעס, וואָס ער האָט מיר איבערגעלאָזט.

גאָט מיינער! שוין-זשע האָב איך איהם פער־לוירען אָדער איבערגעלאָזט אין דער טאַש פונ'ם בלויען אַנצוג, וועלכען נאַטאַן האָט אויף זיך אָנ־געטון?

הוראַ! דאָס שטיקעל פּאַפּיער איז ביי מיר געלעגען אין דעם נאָטיץ בוך!

דער אַדרעס איז געווען אָנגעשריבען אויף אַ שטיקעל רעכענונג.

מיט ענטציקונג האָב איך געקוקט אויף זיין קרומען, גרויסען כּתב.

האָבענדיג ביל'ן לעבען זיך, האָב איך זיך געפיהלט בכּוח צו קעמפען מיט אַ צוואַנציג פריי־מאַנס, מיט צוויי גאַרעסעס און מיט אַ גאַנצען פּולק באַנדיטען און מערדער.

מען האָט אַלזאָ תּיכּף געדאַרפט געהן אויסגע־פינען ביל'ן — תּיכּף נאָך דער זיצונג אין דער טראַנספּאָרט-געזעלשאַפט.

דערווייל — האָב איך בעשלאָסען — וועל איך ביל'ן מודיע זיין טעלעגראַפיש, ער זאָל וואַרטען אויף מיר.

אַ גליקליכער פון מיין געראָטענעם איינפאַל, האָב איך בעצאָהלט פאַר'ן עסען, און בעפוילען, מ'זאָל פאַר מיר בעשטעלען אַ טאַקסיבקע.

אַרויסגעהענדיג אָבער פונ'ם רעסטאָראַן, האָב איך זיך דערמאָנט, אַז איך דאַרף אָנקלינגען צו דאָקטאָר ריטשי, און אָנפרעגען איהם, וואו עס האַלט עפּיס מיט מילפאָרד'ן.

אין קאָרידאָר איז געשטאַנען אַ טעלעפאָן־ביידעל, בין איך אַריין אינעווייניג, און אָפּגענו־מען דאָס טרייבעל.

— דאָס זענט איהר, הער דאָקטאָר? — האָב איך אַ פרעג געטון, אויף דעם אויסרוף „האַלאָ".

— יאָ! דאָס בין איך. ווער רעדט עס?

— דאָ רעדט נאַטאַן. ווי פיהלט זיך עפּיס מילפאָרד?

— אָ, איך בין זעהר צופרידען, וואָס איהר האָט אָנגעקלונגען. איהם איז איצט, דאַנקען-גאָט, בע־סער. מיר האָבען איהם אויסגעפּלומפּט דעם מאָ־גען, און דער פּראָצעס פון פערגיפטונג איז אָפּ־געשטעלט.

— הייסט עס, אַז ער איז שוין אויסער דער געפאַהר?

— איך האָב עס מורא צו זאָגען אויף זיך, כּל זמן דער אַנאַליז וועט נישט פעסטשטעלען, מיט וואָס פאַר אַ סם ער איז פערגיפטיגט. איך רעכען אָבער, אַז ס'וועט קיין בייז נישט זיין. ער איז איינגעשלאָפען, און דער פּולס זיינער איז נאָרמאַל. איך האָב נאָר מורא פאַר געוויסע געהירן-דערשיי־נונגען. מעגליך, אַז דאָס איז אַ פּועל-יוצא פון דער שלאָפלאָזער נאַכט, נאָר קלאָהר וועט עס ווערען ערשט אין אַ פּאָר שעה אַרום. מען דאַרף איהם שטאַרק און אויפמערקזאַם אָפּהיטען. איך האָב בע־פוילען, אַז די וועכנערין זאָל מיר תּיכּף אָנקלינגען, ווי נאָר ער וועט זיך אויפוועקען.

— אַ דאַנק! דאָס, וואָס איהר האָט מיר גע־זאָגט, האָט מיך זעהר בערוהיגט, — האָב איך גע־זאָגט — איך האָב צייטווייליג בענומען אַנ'אַנדער לאַקעי, און מילפאָרד וועט זיך נישט האָבען וועגען וואָס צו זאָרגען, כּל זמן ס'וועט איהם נישט איינגאַנצען בעסער ווערען.

— עס וואָלט גוט געווען איהם אָוועקצושיקען אינערגיץ אָפּרוהען אויף דער פרייער לופט. דאָס וועט איהם שטאַרק צו-ניץ-קומען. ווי-נאָר איך וועל בעקומען דעם אַנאַליז פונ'ם סם, וועל איך אייך באַלד מיטטיילען.

— אויסגעצייכענט! זייט מיר שטאַרק! מאָר־גען פריה וועלען מיר זיך זעהן.

— יאָ, מאָרגען אינדערפריה. אַדיע.

— צום ווידערזעהען! — האָב איך איבער־געחזר'ט און אויפגעהאָנגען דאָס טרייבעל.

די ידיעה וועגען דעם, אַז מילפאָרד'ן איז בעסער, איז פאַר מיר געווען אַ גרויס דערלייכטע־רונג.

דער דאָזיגער מילפאָרד האָט ביי מיר ספּע־ציעל אויסגענומען, און איך האָב פולשטענדיג גע־טיילט נאַטאַנ'ס צוטרוי אין בעצוג צו איהם.

ווען ער נעהמט, אַ שטייגער, און שטאַרבט אַזוי אַוועק, וואָלט איך אַריינגעפאַלען אין אַ זעהר שווערער לאַגע.

עס וואָלט דאָך בלתּי שום ספק געקומען פּאָ־ליציי; איך וואָלט געדאַרפט געבען כּל'ערליי דער־קלעהרונגען און אָנווייזונגען, נישט-וויסענדיג, וואו איין און וואו אויס, און איך בין געווען גליקליך, וואָס דער גורל האָט מיך בעפרייט פון די אַלע מחזקות.

איך האָב גענומען אַ טאַקסובקע; צוגעפאָהרען צו דער ערשטער פּאָסט אָפּטיילונג, און אַוועק־געשיקט אַ דעפּעשע צו ביל'ן.

אויף דער זיצונג אין דער טראַנספּאָרט-גע־זעלשאַפט בין איך אָנגעקומען מיט אַ פערשפּעטי־גונג פון אַ פערטעל שעה, ווי עס האָט זיך גע־פּאַסט פאַר נאַטאַנען, אַלס אַ גרויסען פינאַנסיסט, וואָס האָט פאַר זיך דרך ארץ...

דער לאַקעי, וואָס האָט מיך בעגעגענט האָט, פערשטעהט זיך, דערקענט אין מיר... נאַטאַנ'ען.

ער האָט זיך נידעריג פערנויגט, און מיך אַריינגעפיהרט אין זאַל גלייך, וואו, ביי אַ קיילעכ־דיגען טיש זענען שוין געזעסען עטליכע ערנסטע, ריין-געקליידעטע הערען.

זיי האָבען מיך ליבענסווירדיג בעגריסט, און מיין מיינונג וועגען נאַטאַנ'ען האָט זיך תּיכּף גע־הויבען.

— גוט מאָרגען, מיינע הערען! — האָב איך געענטפערט, און פערנומען אַ פרייעם שטול, וואָס איז געשטאַנען פאַר מיר גרייט אין סאַמע אוי־בענאָן.

(פאָרטזעצונג קומט).

שטיצט די פסח-אקציע פון תומכי אורחים!

8 טויזענד יודען האבען זיך גע'שמד'ט אין וויען אין די לעצטע 10 יאהר

(בריף פון וויען)

לויט דער סטאַטיסטיק, וועלכע די עסטרייכישע רעגירונג האָט פערעפענטליכט אין די צייטונגען, האָבען זיך אין די לעצטע 10 יאָהר אין וויען און אין עסטרייך גע'שמד'ט מעהר ווי 8 טויזענד יודען. דער בעריכט איז אויך אינטערעסאַנט דערמיט, וואָס דאָרט ווערט דערצעהלט, אַז אין די 10 יאָהר זענען מעהר ווי דריי טויזענד מענער און פרויען פון אַנדערע רעליגיאָנען איבערגעגאַנגען צום יודישען גלויבען. דאָס הייסט, אַז דריי טויזענד קריסטען האָבען זיך מגייר געווען און זענען געוואָרען יודען. וויפיל-זשע האָבען מיר פערלוירען?

לויט דעם חשבון פון דער סטאַטיסטיק קומט אויס, אַז מיר האָבען פערלוירען אַ קנאַפּע 5 טויזענד, ווארום אַ דריי טויזענד האָבען מיר דאָך געוואונען. נו, מיר ווילען זיך איצט נישט זעצען קלאָגען און וויינען וועגען די 5 טויזענד יודען, וועלכע מיר האָבען פערלוירען. זאָל זיך דער גויאישער גאָט פרעהען מיט זיין זיג, זאָלען זיך די ניי-געוואונענע 5 טויזענד שעפּעלעך געזונד און שטאַרק כאָווען ביי די גוים. מיר פערגינען זיי מיט'ן גאַנצען האַרצען, שוין דערפאַר אַליין, וויייל ביי אונז בלייבען נאָך ב"ה צוריק גענוג יודעלעך, אָרימע לייט און קבצנים. און חוץ דעם טרייסטען זיך יודען אין וויען מיט די נייע דריי טויזענד קריסטליכע נשמות, וועלכע זענען געקומען צו אונז צופליהען און האָבען אונז בעגליקט מיט זייער צוטרוי און זענען געוואָרען פרישע צאַפּלדיגע יודעלעך. הלואי זאָל'ען זיי קיין חרטה נישט האָבען אויפ'ן שידוך. מ'מוז געדענקען, אַז דאָס גאַנצע שמד'ן זיך, אָדער מגייר זיין זיך אין וויען, פּאַסירט זעהר ווייניג, אָדער טאַקע כמעט גאָר נישט, אויס רעליגיעזער איבערצייגונג, נאָר בלויז צוליב דעם גאָט פון ליבע. צוליב איהם בייט מען עס די רעליגיאָן. די געמישטע ליבעס און געמישטע הייראַטען צווישען יודען און קריסטען אין וויען האָט נאָך קיינמאָל נישט דערגרייכט אַזאַ גרויסע צאָהל ווי איצט. אויב עס זאָל ווייטער אַזוי געהן, וועט אין וויען נישט זיין צו געפינען אַן'עכטען גוי, אָדער אַן'עכטען יוד אויף א רפואה. עס וועלען זיין בלויז יודישע גוים אָדער גוי'אישע יודען.

אין דער לעצטער צייט איז טאַקע אין די אַנטיסעמיטישע קרייזען צוליב דעם אויסגעבראָכען אַ גרויסער שרעק. איין אַנטיסעמיט איז חושד דעם אַנדערען, אַז מען איז „יודענשטעמלינג" (מ'שטאַמט אָפּ פון יודען). זיי הויבען אָן מיט גרויס שרעק צו זיפען און צו נישטערען אייגער אין אַנדערענס פאַמיליען-דאָקומענטען. און אַז מען זוכט געפינט מען. האָט מען אויסגעפונען, אַז דער פיהרער פון דער אַנטיסעמיטישער פאַרטיי „גראָסדייטשע" ד"ר קינבעק, דער עסטרייכישער פינאַנץ - מיניסטער, איז — אַ הימעל עפען זיך — „איין יודענשטעמלינג". זיין באָבע איז געווען אַ גע'שמד'טע יודענע. איז דאַרום שוין דער מיניסטער קינבעק ביי די „לינקע" אַנטיסעמיטען געוואָרען חזיר - טריפה. נאָך אַנ'ערגערען פסק האָט נעבען געהאַט דער פיהרער פון די סאַמע לינקסטע ווינער „האַקענקרייצלער" אַנטיסעמיטען רודאָלף גאַטערמייער. ער האָט זיך געמליך פערליבט אין אַ מיידעל און מיט איהר חתונה געהאַט. מילא, איז וואָס? זיינע קאָלעגען, אָבער, די „עכט"-כשר'ע אַנטיסעמיטען, איז עפּעס אויפגעפאַלען וואָס די יונגע פרוי פון זייער פיהרער האָט עפּעס צו שוואַרצע אויגען און האָר, און חוץ דעם איז עפּעס די נאָז ביי איהר נישט מיט אַלעמען. זיי וואָלטען געקענט שווערען, אַז ס'איז אַ יודישליכע נאָז. און מ'האָט גענומען נאַכפאָרשען די פאַמיליע - דאָקומענטען פון זיין פרוי. און וואָס מיינט איהר איז געווען דער סוף פון דער נאַכפאָרשונג? אָ, הימעל עפען זיך! מען האָט אויסגעפונען, אַז זי איז אַ יודיש מיידעל! די טאָכטער פון אַ פרומען בעהמישען יודען! און וואָס נאָך האָבען די געהיימע „פערשווערער" אויסגעפונען? איהר וועט נישט גלויבען: עס האָט זיך אַרויסגעצייגט, אַז דער פיהרער פון די עכט-כשר'ע און „לינקסטע" אַנטיסעמיטען גאַטערמייער האָט פאַר דער הייראַט שוין געהאַלטען דערביי אָנצונעהמען דעם יודישען גלויבען, ווארום זיין געליבטע האָט דאַמאָלס נישט געוואָלט זיך שמד'ען. שפּעטער האָט זי אָבער איינגעוויליגט, אַז זיי זאָלען הייראַטען „ציוויל", דאָס הייסט, נישט ער זאָל ווערען אַ יוד און נישט זי זאָל ווערען אַ גויע.

גאַטערמייער איז אַראָפּגעזעצט געוואָרען פון זיין הויכען פּאָסטען אַלס „פיהרער" און ער איז געשטעלט געוואָרען פאַר אַ געהיימען „עהרען געריכט". ער האָט גע'טענה'ט, אַז ער האָט זיך אין דעם יודישען מיידעל פערליבט און אַז ער האָט געמוזט מיט איהר הייראַטען.

מ—ה.

אפרעהליכען פסח

קען מען פערברענגען ביים רייכער-ראַדיאָ-אַפּאַראַט.

די בעסטע ראַדיאָ-אַפּאַראַטען זענען נור צו בעקומען אין דער פירמע

Inż. I. REICHER i S-ka, Piotrkowska 142

tel. 15-57

יורידישע עצות

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רעדאַקציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט" אַנטוואָרטען אויף יורידישע פראַגען, וואָס ווערען צוגעשיקט שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופאָן

יורידישע אָפּטיילונג פון „נייעם פאָלקסבלאַט".

בײם דערלאַנגען אַן'אָנפראַגע אויף אַ יורידישע עצה, דאַרף צוגעלעגט ווערען דער קופאָן מיט דער דאַטע פון טאָג, ווען די אָנפראַגע ווערט דערלאַנגט. אויף אָנפראַגען אָהן קופאָן, וועט קיין ענטפער נישט געגעבען ווערען.

9100. אַן'אַלטער לעזער פון גראַנסקאַ.
איהר דאַרפט זיך אומבעדינגט רעגיסטרירען. רעסגלייכען דאַרפען זיך אויך אייערע שוועסטערן רעגיסטרירען. אַ צייגניש וועגען אָרדענטלישקייט איז אַ בעשטעטיגונג פון פּאָליצייקאָמיסאַריאַט, אַז דער פאָרגעשטעלטער אויף דער פאָטאָגראַפיע פּערזאָן איז רעזולבער וואָס פיגורירט אויפ'ן בייגעלעגטען דאָקומענט.

9101. אַ לאָקאַטאָר פון זאַווישע—באַלוט.
פאַר 1-שטובּיגע וואוינונגען מוז מען שוין צאָהלען פאַר'ן לויפענדען 2-טען קוואַרטאַל 67 פּראָצענט גרונד-דירה-געלד און 30 פּראָצענט אויפן חשבון פון די אויסגאַבען.

9102. צ. ב.
פאַר 10 אַ ווייגער קאָן קיין ליציטאַציע נישט פאָרקומען.
דער בעל חוב טאָר ווי זאַכען נישט אָפּקויפען, דער מלוה — יאָ.

CYRK Empire-Medrano HAGENBECK

דאַמבּראָווסקי פּלאַץ.

היינט, 4 נאָכמיטאָג און 8.15 אַ זייגער אָוונד—אונאָבּרופליך די לעצטע פאָרשטעלונגען. לעצטע איינציגע געלעגענהייט צו זעהן דעם וועלטבערימטען פּראָגראַם!

מאָרגען פאָהרט דער צירק אָפּ נאָך וואַרשאַ.

דאס לאנד פון טומאַנעז

די בערימטע „פאגס", פון וועלכע ענגלאַנד איז בעוואוסט איבער דער וועלט)

(אַ בריף פון לאָנדאָן)

(סוף).

די גאַסען ווערען באַלד בעלויכטען מיט אַלע פייערן ווי אין דער פינסטערסטער נאַכט, נאָר דאָס איז געוועהנליך נישט גענוג אַנצוגעהן מיט'ן פערקעהר. די לאָנדאָנער פּאָליסלייט, וועלכע רעגולירען דעם פערקעהר אויף די מעהר פערנומענע גאַסען, צינדען דאַן געוועהנליך אָן ספּעציעלע גרויסע אָפענע פייערן אין מיטען גאַס וואו זיי שטעהען. אַנדערע האָבען צוגעגרייט ספּעציעלע גאַז-פאַקעלן, און מיט זיי גיבען זיי זייערע סיגנאַלען צום פערקעהר. די אויטאָבוסען און טראַמווייען שלעפּען זיך פּאַמעלעך, שריט ביי שריט, אַזוי ווי זיי וואָלטען אויך, ווי די מענשען געטאַפּט זייער וועג; דערביי קלינגען די טראַמווייען אָהן אויפהער און די אויטאָבאָסען און אויטאָמאָבילס בלאָזען אויך אומאויפהער ספּעציעלע „פאָג-האָרנס", וועלכע זיי האָבען צוגעגרייט פאַר אַזאַ מין פאַל.

ווען מען זעהט דאָס דאָזיגע בילד צום ערשטען מאָל, מאַכט עס אַנ'אומגעהויערען איינדרוק. די אומגעוועהנליכקייט פון דער גאַנצער דערשיינונג, די שטאָק-פינסטערניש אין סאַמע מיטען, העללען טאָג, די געלע פינסטערניש, וועלכע פראַלט פון אַלע זייטען און מעקט אָפּ דעם טאָג און די גאַנצע וועלט; די צונגען פייער פון די פּאָליסלייטס פאַקעלן, וועלכע רייסען זיך ווי פייערדיגע הינט אויף דער קייט דורכצוברעכען די פינסטערניש. די פאַסען ליכט פון די הייזער און פון די לאַמטערנעס אין גאַס, וועלכע ציהען זיך שוואַך און אומבעהאָלפען דורך דעם טומאַן; די מענשען, וועלכע רוקען זיך ווי שוואַרצע סילועטען אין דער פינסטערניש — דאָס אַלץ גיט דעם בילד צו אַ מיסטעריעזקייט און אפילו אַ געוויסע שיינקייט. גיט דערצו צו דעם לאַנגען, שווערען, עטוואָס פערדומפּענעם טרובען פון די פילע „פאָג-האָרגס", וועלכע רופען אומגוטיג און אומאויפהער און דערמאָנען זעהר שטאַרק דאָס רופען פון אַ שיף, וואָס איז אין געפאַהר אין מיטען ים, און איהר וועט פערשטעהן פאַר וואָס אין אַלגעמיינעם מאַכט אַ גרויסער לאָנדאָנער טומאַן אַ דריקענדען איינדרוק. דער מענש דערפיהלט זיך מיט אַמאָל שרעקליך הילפלאָז. פון אַלע זייטען רוקט זיך אויף איהם אָן, אַ גרויסע, ווייכע, שווערע, נאַסע מאַסע, וועלכע קען איהם צוזאַמען מיט זיין גאַנצער וועלט אָבמעקען פון דער ערד, אַז עס זאָל פון איהם אפילו קיין זכר נישט בלייבען, און ער קען זיך אפילו נישט ווערען קעגען דעם.

אינטערעסאַנט איז אויך, ווען אַ לאָנדאָנער טומאַן פון דעם סאָרט קומט פאָר ביינאַכט. דער פערקעהר אין גאַס ווערט דאַן אין גאַנצען אָבגעשטעלט. מען פרובירט אפילו נישט קעמפען מיט דער פינסטערניש. מענשען פערקלייבען זיך אין די הייזער און זיצענדיג אַרום די גרויסע אָפענע פייערן פון די ענגלישע הייזער, וואַרט מען ביז דער טומאַן וועט זיך אויפהויבען און פערשוויגדען. דער מענש גיט זיך אַזוי ווי אין גאַנצען אונטער און לאָזט דער נאַטור טון וואָס זי וויל. גאַנץ לאָנדאָן איז אַזוי ווי טויט. די גאַסען זענען ליידיג. אין פיקאַדילי, אין טראַפאַלגאַר סקווער (די וויכטיגסטע צענטרען פון שטאָדט), וואו עס שוויבעלט און גריבעלט געוועהנליך מיט לאָנדאָנער נאַכט-לעבען און אין געוועהנליכער צייט דויערט ביז צעהן מינוט איידער מען געהט אַריבער פון איין זייט גאַס צו דער צווייטער, שטעהען איצט איינזאַמע פּאָליסלייט מיט זייערע פייערן און פאַקלען און ציגען די פערבלאָנדזשעטע ווי אַזוי צו געהן אַהיים. די גרויסע עלעקטרישע לאָמפּען, וועלכע פערכאַפּען געוועהנליך אַ האַלבען הימעל מיט זייער ליכט און מאַכען די ריקווערס אַזוי ליכטיג ביינאַכט ווי בייטאָג ברענגען איצט אַזוי ווי תמיד מיט זייערע טויזענדער עלעקטרישע לעמפּלעך, נאָר מעהר ווי אויף צוויי, דריי פוס זעהט מען זיי נישט. פון דערווייטענס זעהט מען נאָר ווי עטוואָס געלבליכאַס רייסט זיך דורכצוברעכען דעם שווערען דיקען טומאַן און קען נישט.

אויב אין די גרויסע געשעפט - צענטערס פון שטאָדט מערקט זיך נאָך וועלכער עס איז פערזוך פון מענשען דורכצוגעהן אַ גאַס אָדער פון אַנ'אָוטאָמאָביל צו געפינען אַ וועג אין דער פינסטערניש, איז אָבער די שטילקייט, פינסטעוניש און פערלאָזענקייט אין די וואוינונגס - געגענדען פון שטאָדט אַזאַ, וועלכע מעגשען, וואָס האָבען אַזאַ בילד נישט דורכגעלעבט, קענען זיך גאָר נישט פאָרשטעלען. די פינסטערניש איז אַ געמיש פון דער שוואַרצקייט פון דער נאַכט מיט דער דיקער, געלבליכער מאַסע פון טומאַן. צוזאַמען פאָרמירען זיי עטוואָס, וואָס איז אַזוי פינסטער, אַז די געוועהנליכע בעגריפען פון פינסטערניש קענען עס נישט בעשטימען. עס איז אַ שוואַרצקייט, וועלכע מען קען ווי אָנטאַפּען מיט די הענד, אַ פינסטערניש אַזוי ווי אין אַ טיפער אונטערערדישער גרוב. ווען מען געהט אין אַזאַ מין נאַכט אין גאַס און מען קוקט זיך צו ווי עס דערנעהנטערט זיך אַ מענש, מאַכט עס דעם איינדרוק גאַנץ גענוי, ווי ער וואָלט אַרויסגעקומען ערגעץ פון אַ טיפען, קאַלטען, פינסטער'ן צימער. נאָך שטאַרקער איז דער איינדרוק, ווען מען פאָלגט איהם נאָך ווי ער פערשווינדט. ער פאַלט אַזוי ווי אַריין ערגעץ - וואו: ריכטיג, אַזוי ווי די גרויסע, נאַסע שוואַרצע חיה, וועלכע האָט אַלץ צוגעדעקט מיט איהר לאַפּע, וואָלט איהם אַראָפּגעשלונגען ערגעץ אין דער טיפעניש פון איהר אינעווייניגקייט. הייזער און בוימער זעהט מען נישט אפילו אין סילועט ביז וואַנען מען שלאָגט זיך כמעט אָן אין זיי. מענשען, וועלכע געהען אין גאַס אין אַזאַ נאַכט, טראָגען געוועהנליך לאַמטערנעס אָדער מען רופט איינער צום אַנדערען דורכ'ן טומאַן, ריכטיג ווי שיפען אויפ'ן ים אין אַזאַ וועטער, כדי מען זאָל זיך נישט אַנשטויסען איינער אָן צווייטען.

עס וואָלט אָבער געווען אַ גרויסער טעות צו דענקען, אַז אַלע, אָדער אפילו די מעהרסטע ענגלישע טומאַנען זענען אַזוי ווי די. ווי איך האָב שוין געזאָגט, זענען פאַראַן פערשידענע טומאַנען אַזוי ווי עס זענען פאַראַן פערשידענע זוניגע טעג. די צאָהל פון די גאָר גרויסע און דיקע טומאַנען איז זעהר אַ בעשרענקטע. אַמאָל געהט אַוועק אַ גאַנצער ווינטער אָהן אַזאַ טומאַן, און אַמאָל (ווי צ. ב. הייַנטיגעס יאָהר), זענען זיי אָפטע געסט. די מייסטע טומאַנען זענען אָבער פון אַ גאַנץ אַנדער סאָרט. דאָס זענען לייכטע געלבליכע אָדער ווייס-בלויליכע נעפּלען, וועלכע היטען איין די שטאָדט און די לאַנדשאַפט אַרום, ווי אַ לייכטער גרינגער וואָאַל אויפ'ן געזיכט פון אַ שעהנער שלאַנקער פרוי. און גאַנץ אָפט ווערט די אומגעבונג דורך דעם אַליין פיל שענער, ווי זי איז. מען זעהט נישט אַלץ צו קלאָר. עס פעהלען די צו שאַרפע קאָנטורען און די צו פילע איינצעלהייטען, וועלכע מאַכען די נאַטור צוואָכעדיג. אַלץ איז אַ ביסעל צוגעדעקט, מיסטעריעז, ווייכער, האַרציגער שעהנער. די בוימער, הייזער, פעלדער, טייכען, בריקען זענען נישט אַזוי רעאַל, נישט אַזוי וואָכעדיג און טאַקע דערפאַר אַליין שענער, ווי מיר קענען זיי געוועהנליך. די לייכטע דינע טומאַנען דעקען צו אַ סך פון דער ווינטערדיגער נאַקעטקייט, גרויקייט און אָרימקייט, מיט וועלכער ענגלאַנד טיילט זיך געוועהנליך אויס אין ווינטער און מאַכט דאָס לאַנד אויסזעהן פיל שענער. אַמאָל דוכט זיך, אַז דאָס איז אפשר די הויפּט-אויפגאַבע פון די טומאַנען. ענגלאַנד איז זעהר אַ שעהן לאַנד. די נאַטור אין זומער-צייט איז אַ וואונדערבאַרע, נאָר אין ווינטער איז דאָ אַלץ שרעקליך נאַקעט, קאַלט, אָרים און גרוי. אין אַנדערע לענדער דעקט כאָטש אַ ווייסער שניי צו אַביסעל די אָרימקייט. אין ענגלאַנד פאַלט זעהר זעלטען אַ שניי, האָט די נאַטור אַזוי ווי אומישנע צוגעגרייט די לייכטע טומאַנען איינצוהילען דעם נאַקעטען לייב פון דער שעהנער ערד, כדי איהר אָרימקייט זאָל זיך נישט אַזוי אַרויסווייזען.

אַ מעהר וויסענשאַפטליכע סברה איז, אַז די טומאַנען, וועלכע וויקלען איין ענגלאַנד דעם גאַנצען ווינטער, האָבען אַנ'אַנדער עובדה, זיי האַלטען דאָס לאַנד וואַרעם פון די גרויסע קעלטען און ים-ווינטען, צו וועלכער דער ענגלישער אינזעל איז שטענדיג אָפען. ענגלאַנד געפינט זיך געאָגראַפיש כמעט אויף דער זעלבער ווייטקייט אין צפון ווי איזלאַנד (וועלכע איז שטענדיג פערפרוירען). אין דער אמת'ן וואָלטען אין ענגלאַנד געדאַרפט זיין פיל שטאַרקערע פרעסט און קעלטען ווי אין צפון-רוסלאַנד אָדער נאָרוועגיען; פונדעסטוועגען איז דאָ פיל וואַרימער, ווי אין ניו-יאָרק, באַלטימאָר. מען ווייס דאָ זעלטען פון פרעסט און שניי, פערדאַנקען דאָס אַלץ האָט ענגלאַנד איהרע טומאַנען.

וויליאַם צוקערמאַן.

שאַרפּער אַרויסטריט פון ליטווינאָוו'ן

אויף דער צוגרייטונגס=קאָנפערענץ פאַר ענטוואָפנונג

גענף, 16 (אַטע) אויף דער הײַנטיגער זיצונג פון דער צוגרייטונגס-קאָנפערענץ פאַר ענטוואָפנונג האָט דער ערשטער בעקומען דאָס וואָרט דער דייטשער רעלעגאַט גראַף בערנסטאָרף, ער איז שאַרף אַרויסגעטראָטען געגען דעם אַרבייטספּראָגראַם פון דעם פרעזידענט פון דער קאָנפערענץ לאָוראָן, לויט וועלכען עס דאַרף אויף דער איצטיגער סעסיע נישט בעהאַנדעלט ווערען די צווייטע לעזונג פון דער ענטוואָפנונגס-קאָנווענץ, וואָס איז אָנגענומען געוואָרען אין יאָהר 1927. די אַלגעמיינע ענטוואָפנונגס - קאָנפערענץ קאָן נישט זיין אָפּגעהאַלטען פריער, ווי מען וועט פאַרענדיגען די דיסקוסיע פון די אַפּמאַכען, וואָס וועלען געשלאָסען ווערען צווישען די בעזונדערע לענדער. גראַף בערנסטאָרף האָט אויך פאָרגעלעגט פאַר דער בעהאַנדלונג פון דער קאָנווענץ צו בעטראַכטען דעם סאָוויעטישען פאָרשלאָג וועגען ענטוואָפנונג.

נאָך דער קורצער רעדע פון אַמעריקאַנישען רעלעגאַט גיבסאָן, וועלכער האָט ערקלערט, אַז אַמעריקאַ ערוואַרט פון דער קאָנפערענץ פּראַקטישע מעשים, האָט געהאַלטען אַן אויסערגעוועהנליך שאַרפע פּאָליטישע רעדע דער סאָוויעטישער רעלעגאַט ליטווינאָוו. ער האָט קריטיקירט די ענטוואָפנונגס-אַרבייטען פון פעלקער-בונד. אָנווייזענדיג, אַז אויפן אָרט פון די אויסגעגליכענע סכסוכים צווישען מלוכות, ענטשטעהען אַנדערע שווערע קאָנפליקטע, אַזוי אַז עס איצט מיט דעם געגענזאַץ צווישען פראַנקרייך און ענגלאַנד פון איין זייט און די פעראייניגטע שטאַטען פון דער אַנדערער זייט. עס האַנדעלט זיך וועגען דעם, צי מ'זאָל ווייטער בלייבען אויף דער בין איצטיגער פּרוצענטלאַזער פּאָזיציע, אָדער מאַכען אַ שריט פאָראויס. די ביז איצטיגע אַרבייטען פון דער ענטוואָפנונגס-קאָמיסיע זענען לחלוטין אומגענוגענד, אויב די אַרבייט וועט אויך ווייטער אַזוי געהן, וועלען זיך אין דער ענטוואָפנונג ענטוישען אַפילו די גרעסטע אָפּטימיסטען. די געפאַהר פון אַ מלחמה, האָט ליטווינאָוו, קאָן איצט נישט אָפּגעלעגט ווערען.

ליטווינאָוו פאָדערט זיך דאַן אויף דער איניציאַטיווע פון די סאָוויעטען, אַ ראַנק וועלכער רער קעלאָג-פּאַקט איז אַריין אין קראַפט צווישען אַכט מלוכות אין מזרח-אייראָפּע, אָבער ס'איז אַ בעקאַנטע זאַך, אַז אַ נטערנאַציאָנאַלע אָפּמאַכען זערען דערנאָך אָנערקענט פאַר אומגילטיג, די סאָוויעטען וועלען אויף דער פאָרשטעהענדער ענטוואָפנונגס-קאָנפערענץ ווידער אַוועקשטעלען זייער פּלאַן פון פולשטענדיגער ענטוואָפנונג. דערהייל בעט ליטווינאָוו צו בעטראַכטען און אָנצונעהמען דעם סאָוויעטישען פּלאַן פון טיילווייזער ענטוואָפנונג.

שטייער=פערלייכטערונגען פאַר קליינהענדלער

זאָגט צו דער פינאַנץ-דירעקטאָר

וואַרשאָ, 16 (טעלעפאָניש) דער לעצטער אומגעהויער שווערער ווינטער, וועלכער האָט אָפּגעשטעלט די גאַנצע בעוועגונג און האַנדעל אין לאַנד האָט צוגעפיהרט צו אַ פערערגערונג פון ווירטשאַפטליכען מצב. אַרויסרופענדיג אַ כוואַליע פון פּראָטעסטען און אומצופרידענהייט אין לאַנד. די לאַגע ערגערט זיך מיט יעדען טאָג און די גרויסע האָפנונגען פון די קליינהענדלער אויפ'ן הײַיעהריגען פריהלינג-סעזאָן האָבען אויך פערפיהרט.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט, האָט אַ רעלעגאַציע פון קליינהענדלער-פערבאַנד בעזוכט דעם דירעקטאָר פון שטייער-דעפּאַרטאַמענט אין פינאַנץמיניסטעריום. בײַלעגענדיג איהם אַן אויספיהרליכען מעמאָריאַל וועגען עקאָנאָמישען מצב פון די קליינהענדלער, האָט די רעלעגאַציע אַרויסגערוקט פאָלגענדע פאָסטולאַטען:

1) פונאַנדערלעגען דעם אומזאַץ-שטייער פאַרן 1928 י. פאַר די אונטערנעהמונגען פון 3. און 4. קאַטעגאָריעס אויף 2 ראַטעס, צאָהלבאַר אָהן פּראָצענטער פאַר שטראָף, דעם 29-טען מאַי און דעם 29-טען יוני ד. י.

2) איבעררוקען דעם צאָהלונגס-טערמין פון דער 2-טער „זאַליטשקע" אויפ'ן אומזאַץ-שטייער פון 1929 י. ביזן 15-טען אויגוסט ד. י.

3) אַרויסגעבען אַ פעראָרדנונג די אונטערליגענדע אָרגאַנען אָפּצוהאַלטען די עקזעקוציעס פאַר די פערלענגערטע שטייערן פון די פריהערדיגע יאָהרען אויף דער צייט פון 15-טען מאַי ביזן 15-טען יולי ד. י.

דער דירעקטאָר ה' קאָשקאָ האָט די רעלעגאַציע זעהר פריינדליך אויפגענומען און נאָכן בער קענען זיך מיטן צוגעשטעלטען מאַטעריאַל האָט ער מבטיח געווען צו רעפערירען איהם פאַר'ן פינאַנץ־מיניסטער און אַליין פון זיין זייט אונטערשטיצען די פאָדערונגען.

צ'היונג פון דער 18=טער מלוכה=לאָטעריע

5=טער קלאַס — 31=טער טאָג

20.000 זל. און פּרעמיע 400.000 זל.

צוזאַמען 420.000 זל. נומער 24504.

15.000 — 151182.

10.000 זל. — 69467.

5.000 זל. — 82525.

2.000 זל. — 60860.

1.000 זל. — 6498 13158 23087 34932 46263 65962 67731 88898 103112 113676 118253 124085 147846 172137.

600 זל. — 6257 8612 13686 17628 21541 23731 24722 30527 44106 59085 61393 62531 64387 69803 76139 93311 99522 109045 110910 119451 131693 137692 149981 159477.

וואוהין שטרעבט טראָצקי?

קאָנסטאַנטינאָפּאָל, 16 (אַטע). טראָצקי בעמיהט זיך דורך זיינע פריינד אין פּאַריז צו בעקומען אַן ערלויבניש זיך צו בעזעצען אין פראַנקרייך. אויב דאָס וועט איהם נישט געלינגען, וועט ער זיך בעמיהען וועגען אַ וויזע אין דער שווייץ אָדער לוקסעמבורג.

גרויסע סאָוויעטישע בעשטעלונגען אין אַמעריקאַ

בערלין, 16 (אַטע). דאָ האָט געמאַכט אַ גרויסען איינדרוק דער פאַקט, וואָס די סאָוויעטען האָבען בעשלאָסען די ערשטע גרויסע טראַנזאַקציע מיט אַן אַמעריקאַנער פירמע „באַלדווין וואָרד". די סאָוויעטען האָבען געמאַכט אַ גרויסע בעשטעלונג אויף שינעס און לאָקאָמאָטיווען, בעקומענדיג אַ לאַנגטערמיניגען קרעדיט.

„ארט" וואַכאַדניאַ 43

יודישער קאַמער-טעאַטער

לייטונג: מ. בראָדערזאָן און ד. בייגעלמאַן.

היינט, מיטוואָך ווערט נישט געשפּילט צוליב דער גענעראַלפּראָבע פון נייעם פּראָגראַם.

מאָרגען, דאָנערשטאָג. 9 30 אַ זייגער אין אָוונט

פּרעמיערע פון VII גראַנדיעזען פּראָגראַם

א. נ. „מצה=ברײַ"

פּרטים אין מאָרגענדיגען אַנאָנס. פּרטים אין מאָרגענדיגען אַנאָנס.

שטיצט די פּסח=אַקציע פון תומכי אורחים!

היינט און פאָלגענדע טעג !!!

„די אונבעזיגטע פּרעגאַטע"

דראַמע אין 10 אַקטען. רעזשי: דזשעמס קרוזע. גרויסע עפּאָפּעע פון ליבע און רויב.

Estera Ralston, Charles Farrel, George Bancroft, Wallace Beery

אין די הויפּט-ראָלען: נעכסטער פּראָגראַם וואָלגאַ... וואָלגאַ...

וועש אויף ראַטעס!

אויבערהעמדער, נאַכטהעמדער פון די בעסטע פּאָפּלינען, זעפירען און אַנדערע שטאָפען קען מען בעקומען אַמביליגסטען נאָר אין דער בעקאַנטער וועשפּראָצאָווניע פון י. וואַראַביעטשיק, 41 קילינסקי 41.

Dr. med. I. WAJNBERG

CEGIELNIANA 47, tel. 74-63

[illegible]

Dr. med. **H. Lubicz**

צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41=32

ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און מענערשוועכע קראַנקהייטען. היילונג מיט קוואַרץ-לאַמפּען (האָר-אויספאַל)

נעהמט אָן פון 8–10 און פון 5–8 אָוונד.

Dr. H. WOŁKOWYSKI

צעגעלניאַנא 25, טעל. 26-87

ספּעציעל אַרצט פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען, מענערשוועכע, אַלע אַרט אַנאַליזען, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען.

נעמט אָן פון 8–10 פריה, 12–2 נ.מ. און פון 4–8 אָוו.

לעטשניצע אין דאָקטוירים מעצדיליסטן

און שפּיטאָל-דענטיסטישע קאַבינעט

זשערסקא 17 טעל. 16-33.

[illegible]

א רענטגען-אינסטיטוט

די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.

ווזים אין דער שטאָט.

ערצט.-קאָסמעטיש. קאַבינעט

DYRECJA

TOWARZYSTWA KREDYTOWEGO

m. ŁODZI

zawiadamia pp. Członków T-wa, że nieruchomości obciążone pożyczkami Towarzystwa $4^1/_2\%$ i 5% za niezapłacenie raty lipcowej 1927 i styczniowej 1928 roku, oraz obciążone pożyczkami 8%-emi, za niezapłacenie raty lipcowej 1928 roku, zostały zarządzone do sprzedaży przez publiczną licytację.

W celu uniknięcia znacznych kosztów licytacyjnych, Dyrekcja wzywa pp. Stowarzyszonych o wpłacenie powyższych zaległości najpóźniej do dnia 25 kwietnia r. b., gdyż po tym terminie wszelkie należności ściągnięte będą wraz z kosztami licytacyjnemi.

Łódź, dnia 15 kwietnia 1929 roku.

Dr. med. J. LUBICZ

ORTOPEDA, Gdańska 28, tel. 41-46

קראַנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פּלייצעס און גלידער. אייגענע פּראַצאָווניע פון זעלבסטליכע אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען, ווי: וועלאַדקעס אויף פּלאַטפוסען, קינסטליכע פיס, גאַרסעטען א. ז. וו.

עמפּפאַנגט פון 5–7 אין אָוונד.

Dr. med. NIEWIAŻSKI

ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקה. בעהאַנדלונג פון מענער - שוועכע.

אַנדזשעיאַ 5, טעל. 59-40

נעמט אָן פון 8–10 פריה און פון 5–9 אָוונד. בעזונדערער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

בעת ווען רינסא וואשט קען מען זיך פערנעהמען מיט צערעווען.

לעדע איינציגע ווירטין האט אזויפיל הויזליכע בעשעפטיגונגען, אז זי טאר פשוט נישט פערלירען אומניצליך צייט און געזונד וואשענדיג לויט דעם אלטען שע־לי־כען סיסטעם. מ׳דארף צורעכט מאכען אנציגער און העמדשקעס, צערעווען שטרימפ, קאכען עסען, מיט איין ווארט – ערפילען די פליכטען, וועלכע פערנעהמען א סך צייט. פון דאמאלס זייט ס׳עקזיסטירט רינסא האט זיך אנגעהויבען א ראדיקאל נוצליך איבערקעהרעניש אויף דעם געביט. ס׳זענען פערשווינדען די שוועריגקייטען, וועלכע זענען געווען אמאל פערבונדען מיט׳ן וואשען – קרייץ - וועהטאג און רויטקייט פון די הענד – און דערנאך געווינט מען א סך צייט.

רינסא ווירקט זעלבסטשטענדיג און ערפאלגרייך

וועש וואשט זיך ווייקענדיג אין רינסא-פליסיגקייט, און דורך דערוזלבער צייט פיהרט די ווירטין אויס עפעס אנ׳אנדערע וויכטיגע הויזליכע ארבייט – דא איז די אויפגאבע פון רינסא. די ענטהאלטונג פון פעקעל צולאזען אין קאכענדיג וואסער און ארייניגיסען אין א באליע אנגעפילט ביז אין דער העלפט מיט לוי וואסער. ווייקען די וועש אין משך פון עטליכע שעה און דערנאך גרינדליך אויסשווענקען און... דאס וואשען איז געענדיגט.

רינסא צו קאכען וועש.

ווער עס קאכט שטענדיג וועש, דער קען זיך אהן רינסא נישט בע־געהן. רינסא איז אויסגעצייכענט, שטענדיג ווייקאם און שטעהט שטענדיג אויף דער הויך פון זיין אויפגאבע. רינסא קען מען בענוצען אויף קאלט, אויף הייס און צו קאכען.

רינסא ווערט פערקויפט נאר אין פעקלעך.

PRÓBKA DARMO

Kupon. Do firmy „Sunlajt" Sp. Akc., Skrzynka Poczt. 479, Poczta Główna, Warszawa.

כ׳בעט מיר צו שיקען א׳אומזונסט פעקעל „רינסא".

נאמען און פאמיליע ________ אדרעס ________

(מ׳בעט שרייבען דעם אדרעס דייטליך און פוליש.)

R.P.26—5

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאקטוירים-ספעציאליסטען

זאוואדזקא 1.

[illegible]

קאנזילטאציע מיט ספעציאליסטען פון אורא־לאגיע און נערווען-קראנקהייטען.

קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער היל-קאבינעט קאסמעטיק.

– – [illegible] פון 8 פריה ביז 9 אווענד. – –

פון 11 ביז 12 [illegible] און פון 2 ביז 3 נאכמ.

[illegible]

[illegible] פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.

– [illegible] –

ווזיט 3 זל.

LEKARZ DENTYSTA צאהן-ארצט

St. GELBERG

זאכאדניא 15, טעל. 31-06.

[illegible]

נעהמט אן פון 9 פריה ביז 7 אווענט.

טליתים-פאבריק

אויסארבייטונג פון וואלענע, האלב-וואלענע, זיידענע טליתים כמו טערקישע, קאלאמעיער, ווי אויך טליתים קטנים, הורט און דעטייל מיט אויספערטיגונג, אוין גארטלען, שפאניעס און ציצית

צו בעקומען ביליגער ווי איבעראל, ביי

א. ח. ציטרינאוויסקי, קאמיעננא 1,

אין 2. טויער, פארטער. קומט איבערצייגט אייך

בעמערקונג: ס׳ווערען אויך אנגענומען אלטע טליתים צום וואשען.

NIERUCHOMOŚĆ

(plac 40 na 80 łokci) w najlepszem centrum miasta, front, składający się z 15 komfortowych ubikacji, ogródka. W podwórzu 3 ubikacje fabryczne oraz szopy, natychmiast do sprzedania. Oferty sub „Nieruchomość" do biura ogl. S. Fuchsa, Piotrkowska 50. 5771

נייעספאר עלעגאנטע דאמען!

עמפפעהלע א גרויסען אויסוואהל פון

קאסטיומען, סוועטערס, פולאווערען

וואלענע און זיידענע

לויט די נייעסטע מאדעלען צו קאנקורענץ-פרייזען

באום, זאוואדזקא 21.

א פריוולין

עס איז נויטיג א פעהיג פריילין צו נייהען דאמען העמדען איף א מאשין

1 זאמענהאף 1 מאגאזין „פלארא".

א וועקסעל איז פערלוירען געווארען אויף 85 זל. אויסגעשטעלט א. פארבער, סירדא. ארדרעץ: ווילגרוניאנסק, ביאליסטאק. צאהלבאר דעם 20/6 1929. אפצוגעבען אין די רדוקציע פון י. גרינבערג, זאכאדניא 45. פער וועקסעל ווערט ערקלערט דאר אונגילטיג.

א קוואליפיצירטע

טריקאטאזש-נייהערין

ווערט געזוכט פון זאפארט

נאוואמיעסקא 28

ביי זאיאנטשקאווסקי.

וויכטיג פאר

מצה-בעקערס

בושעושענע האליץ

ביליג צו פערקויפען

17 פאנסקא 17

KRYNICA

Willa

PARYŻANKA

איז געווארען אויפגעפרישט און געעפנט זיך אונטער דער פערוואלטונג פון די ווילע-בעזיצער. צימערן אהן בע־קעסטיגונג און אויף פער־לאנג מיט בעקעסטיגונג. כשר׳ע ווארשאווער קיך. בעשטעלונגען צו שיקען צו

B-cia MÜLLER

Krynica, Zdrój.

Dr. med.

H. LAJCHTER

צאהן-כירורג

דויאסלע־, קין־, גימען־ און צונג-קראנקהייטען.

Konstantynowska 9.

telefon 49-66

od 1½—5 po pol. 4604

„ŹRÓDŁO" די סאדע-וואסער-פאבריק

Z. GOMOLIŃSKI, Kilińskiego 97,

tel. 9-87 i 33-72

מאכט בעקאנט, אז די פרייזען זענען פערקלענערט לויט פאלגענדע:

1 באלאן 60-גער 3 זל.	}	מיט צושטעלען אהיים און מיט אייז
1 „ 30-גער 1.50		
1 „ 15-גער 75 גר.		

בעמ.: פינקטליכע צושטעלונג מיט אויטאמאבילען אין אלע טיילען פון שטאט.

נור אין דער בעוואוסטער פירמע פון דער אייזען-מעבעל-פאבריק

I. B. WOŁKOWYSKI 3/5 שענקיעוויטש

פאבריק-לאגער: גארטאוויטשא (דזיעלנא) 11, טעל 37 70

אין: א מביליגסטען, מבעסטען, מבעקוועמסטען

און דער גרעסטער אויסוואהל

כ׳בעזיץ אויף לאגער א גרויסען אויסוואהל פון מעטאל ניקעל-בעטען, פעלד-בעטען, מעטאלאווע פאטענט „פערפעקט" גאראנטיע 5 יאהר, קינדער-וועגעלעך די נייעסטע פאסאנען, לעזשאקעס, וואש-טישען, סערוויזען, ווישימאטשקעס. איינזקויפן איך באריג אויס בעטען אויף זומער-וואוינונגען.

סטענאגראפיע

פוילישע און דייטשע ער־לערנט

Henryk Berman

ul. PRZEJAZD 19, tel. 36-05

איינשרייבונגען טעגליך פון 3 ביז 5 אזייגער נאכמ.

בעמערקונג: דעם 20-טען ד. ח. הויבט זיך אן פון א פאר-וואקאציע-קורס פון פוילישער און דייטשער סטענאגראפיע

Dr. ADAM

GROSGLIK

Al Kościuszki 27

tel. 51-78,

הויט- און ווענערישע קראנקהייטען און ליכטהיילאינסט. נעמט אן פון 4—7 אין אווענד.

Dr. med.

W. EYCHNER

גינעקאלאג-אקושער

זגערזשער 11.

טעל 34-72

נעמט אן פון 4—6 אווענד.

AKUSZERKA

MASAŻYSTKA

B. JAKUBOWICZ

38 זגערזשער 38.

ערטיילט הילף-געבורטען פריוואט און פון דער קראנקען-קאסע. כ׳נעם אויך אן אינדערהיים ווויזיטען.

לעטשניצע

פון דאקטוירים ספעציאליסטען

און דענטיסטישער קאבינעט.

זשעראמסקעגא 11, טעלעפאן 37-63

אפען פון 9 פריה ביז 7 אווענד.

ד״ר איזאק נאז, האלז, אויערן קר.	4½—3½
ד״ר פערשנער קינדער-קראנקה.	4½-3 11-9
ד״ר שיפמאן אינערליכע קראנקהייטען	9—12
ד״ר לוביטש הויט און געשלעכט-קר.	1¾—12½
ד״ר שמידגעלד נערווען און גמטיגע קר.	2—1
ד״ר נאדרבלום אויגען-קראנקה.	1¾—12½
ד״ר חיים כירורגישע קראנקהייטען	3—2
ד״ר גרינבאום פרויען און געבורט-הילף	4—5

[illegible]

אימפונגען געגען שקארלאטין.

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען א רענטגען-אינסטיטוט.

ד״ר לאזשינסקי טעכניקער פאר-קאלסקא

צאהן-ארצט 10—1 5—6

קונסטליכע צייהן, קראנען, פאטעמען א. ע. וו.

די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג.

ספעציאליסטען אין מיליטער-עניבים

ערלעדיגט אויך שנעל און רעיעל קלויזולעס און אבעזעשפינטשעניעס

דער געוועזענער רעקרוטען-ריינער גארניסאנס-סעקרעטער

ב. מאז, פיעטריקאווער 10.

HEMOROIDY

HEMORIN

ביטעס

צו אלע אמטען שרייבט אמבעסטען ערלעדיגט אויך זעזונגיעס וועגען דעקאדאוויע אויפ׳ן 28-טען יאהר שרייבט אויך רעקירסען וועגען אבראטאוויע אויפ׳ן יאהר 1928 דאס ביטשריפט ביורא

האכבערג,

פאנסקא 1. טעל. 36-77. 8856

קלישען

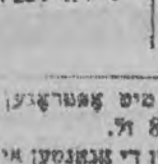

דרוקעריען, פערלאגען, רעקלאמען

פערטיגט אויס

„GALWANO" PIOTRKOWSKA 101 TEL. 57-68

אבאנעמענט-פרייז

אין לאדז – 5 זל. א חודש מיט אטראגען א היים; אויף דער פראווינץ – 4,6 א חודש; אין אויסלאנד – 8 זל.

[illegible]

די [illegible] אין [illegible].

אנאנסען-פרייז

פאר׳ן טעקסט—18 גר. פריוואטע אנאנסען—24 גר. אין דער [illegible] 8 [illegible]

אין טעקסט—40 „ „ „ — 60 „ „ „ 4 „

נאכ׳ן טעקסט—12 „ „ „ — 16 „ „ „ 8 „

[illegible] 50 [illegible]. 100 [illegible]. 10 [illegible] 5 [illegible]

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg.
Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman.
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.